

සම්පත්වල සුළු වැඩිවිම තුළින් 1980 දී වූ පහළ මට්ටමේ වර්ධන අනුපාතයන්, ආනයන පරිශාලී අඩු විමන් යන කරුණු දෙකම පිළිවිතු වේයි. මුරින විනාකම අනුව සම්පත් බෙදී ගිය ආකාරය විමය බලන කළ සම්පත් විලින් සියයට 59 ක් පරිහැළුනය සඳහාද, සියයට 19 ක් ප්‍රාග්ධන සම්පාදනය සඳහාද සියයට 21 ක් අපනයන සඳහා වෙන් වී ඇතිව පෙන්. 1979 වසරේදී සම්පත් ප්‍රමාණයන් සියයට 61 පරිහැළුනය සඳහාන් සියයට 16 ක් ප්‍රාග්ධන සම්පාදනය සඳහාන් වියදීම වී ඇත. ඒ අනුව බලන කළ මෙම වසරේදී පරිහැළුනයේ සිට ප්‍රාග්ධන සම්පාදනය කරා සම්පත්හි මාරුවීමක් දක්නට තිබේ.

මුරින වගයන් බලන කළ පරිහැළුනය සියයට 6.7 කින් හා ප්‍රාග්ධන සම්පාදනය සියයට 25 කින් වැඩි වී තිබේ. එය 1979 දී පිළිවෙළින් සියයට 9 කින් හා සියයට 20 කින් වැඩි වී තිබුණි. 1980 අපනයන පරිමාව 1979 වසරේ මට්ටමෙන්ම පැවතුණි. ඒ අනුව පසුගිය වසරයන්හි පැවති උපනතිය නොකඩවාම සිදුවිය. 1979 දී මුරින අපනයන කොටසෙහි වැඩිවිම මද වගයන් විය.

1 . 7 සංඛ්‍යා සටහන

ඉතුරුම්

රු. දුරක්ෂ

ගිරිජ	1978*	1979*	1980*
1. වෙළඳ මිල අනුව දළ ජාතික නිෂ්පාදනය ..	42,428	52,147	68,271
2. විමද සම්පත් (භාණ්ඩ හා සාධක නොවන සේවාවන්හි ගුද්ධ ආනයනය) ..	2,274	6,549	15,279
3. ආයෝජන ..	8,554	13,527	24,466
4. ඉතුරුම (3 - 2)	6,280	6,978	9,187
5. ඉතිරි කිරීම අනුපාතය (4 එකතී ප්‍රතිශතයක් ලෙස)	..	14.8	13.4
මුළය: ම්‍ර ලංකා මහ බංකුව.			

* තාවකාලික ඇස්තමෙන්තු.

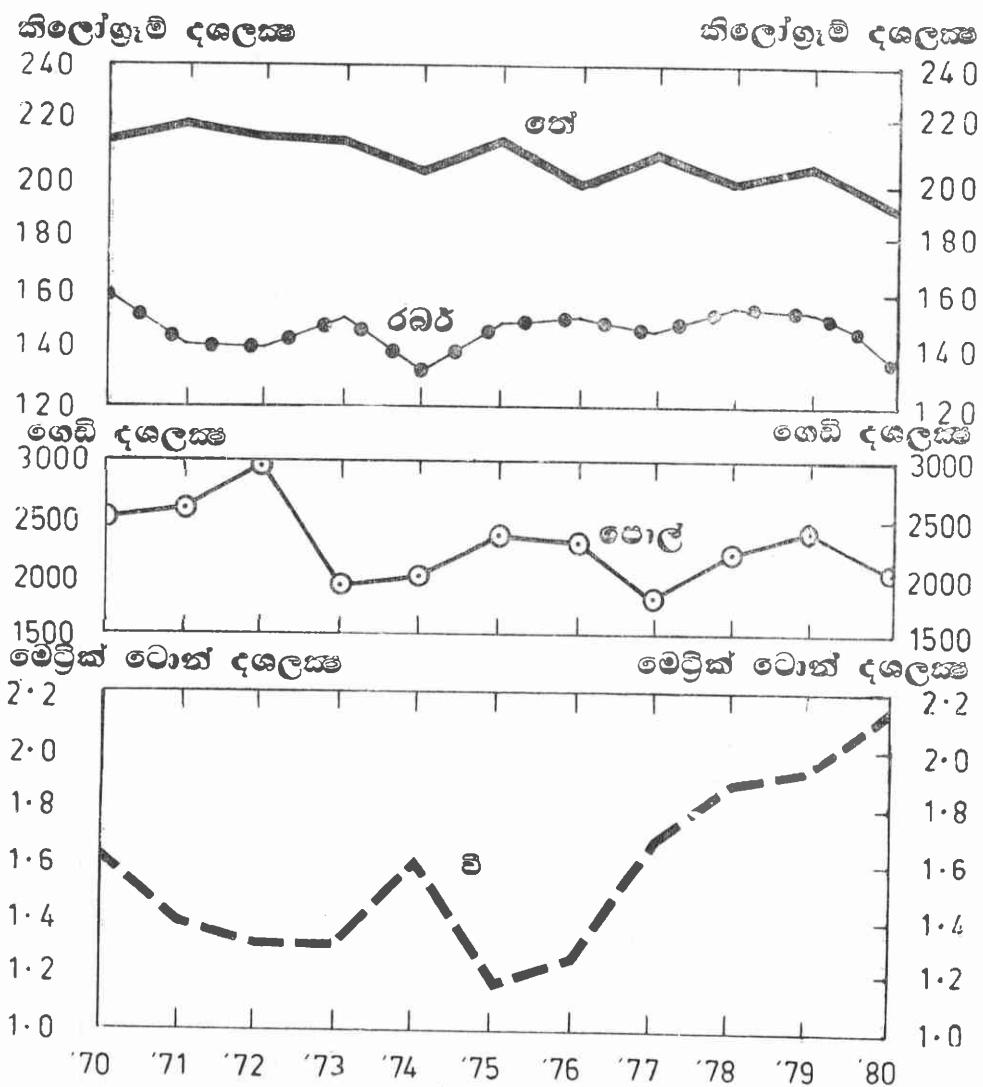
පවත්නා ඇස්තමෙන්තු අනුව රටේ ඉතුරුම් ප්‍රමාණය මේ වසරේදී රුපියල් දැ ලක්ෂ 9,187 ක් වෙයි. එය 1979 ප්‍රමාණය වූ රුපියල් දැ ලක්ෂ 6,978 හා යෙදා බලන කළ සියසට 32 ක වැඩිවිමකි. කෙසේ වුවද දළ ජාතික නිෂ්පාදනයෙහි ඉතුරුම් අනුපාතය 1979 පැවති මට්ටමටම කිවුව සියයට 13.5 ක් වේ. මෙයින් පැහැදිලි වන්නේ රටේ උද්ධිමෙනකාරී සිඛනයක් පැවතුනාද ඉතුරුම් අනුපාතයෙහි අඩුවීමක් සිදු වී තැනී බවය.

කාමිකරණය

වී වගා අංශය සම්බන්ධයෙන් හැර, 1980 වර්ෂය තුළදී කාමි අංශයේ ත්‍රියාකාරීත්වය නැවත වරක්, බලාපාරොන්තු වුවාට වඩා පහළ මට්ටමක විය. 1980 දී කාමිකාර්මික නිෂ්පාදනයේ වර්ධන අනුපාතය 1979 දී 2 ක් වූ වර්ධන අනුපාතයට වඩා සුළු වගයන් වැඩිවිම 2.9 ක් විය. 1978 සහ 1977 වර්ෂයන්හි අදා වර්ධන අනුපාතයන් පිළිවෙළින් සියයට 4 ක් සහ සියයට 7 ක් විය. 1979 සහ 1980 වර්ධන අනුපාතයන් ජනගහනයේ වැඩි විම සමඟ ගැලපුවහාන්, ලැබෙන ඒක පුද්ගල වර්ධන අනුපාතය ඇත්ත්වගෙයෙන්ම බලාපාරොන්තු කඩ කරවන සුරූය. ප්‍රධාන වැවිලි හෝග අංශයේ නිෂ්පාදනයේ ප්‍රහත වැවිම නිසා අපනයන සඳහා ඇති අනිරික්ෂයන් අඩු විය. 1980 දී තේ නිෂ්පාදනය සියයට

ප්‍රධාන කෘෂිකාර්මික හෝග නිෂ්පාදනය

වාර්ශිකව

7 කින් පහත වැටුණු අතර, රඛ නිෂ්පාදනය සියයට 13 කින් පහත වැටීණි. පොල් නිෂ්පාදනය සියයට 15 කින් පහත වැටීණි. සුළු අපනයන හෝග අංශයේ නිෂ්පාදනයද පහත වැටුනා හෝ 1979 නිෂ්පාදන මට්ටමට බොහෝදුරට සමාන මට්ටමක පැවතුනා හෝ විය හැකිය.

1979 දී සියයට එකක සුළු අඩු වීමක් පෙන්නුම් කළ නෙතු හෝග අනු අංශයේ, වී නිෂ්පාදනය 11 කින් වැඩි විය. අතරු ආහාර හෝග වග අංශයේ නිෂ්පාදනයේ සුළු වැඩි වීමක් වාර්තා විය. ඉකුත් එසරේදී සියයට 25 ක පමණ අඩු වීමක් පෙන්නුම් කළ සිනි නිෂ්පාදනය, 1980 දී මූල්‍ය උපනයියට ප්‍රහැනිව යම්න් සියයට 43 ක වැඩි වීමක් පෙන්විය. දිවර සහ සහ්ව නිෂ්පාදන අංශයන්හිද සැලකිය යුතු විර්ධනයක් දක්නට ලැබේණ. දිවර මෙන්ම කිරී නිෂ්පාදනයද සියයට 8.8 කින් වැඩි වූ අතර, බිත්තර නිෂ්පාදනය සියයට 26 කින් වැඩි විය.

සමස්ථයක් වශයෙන් ගත්කළ, කාෂිකාර්මික අංශයේ වසර කිහිපයක් මූල්‍යලේල් නොකළවා දක්නට ලැබුණු බලාපොරාත්තු කඩ කරවන සුළු ක්‍රියාකාරිත්වය දැඩි වීමසිල්ලට භාර්තය විය යුතු කරුණකි. නිරිතදිග මෝසම වර්ෂාව නොලැබේ තේ සහ පොල් නිෂ්පාදනයට අඩිතකර අපුරින් බලපූවිය. එම්ස් ව්‍යවද, 1979 වාර්ෂික වාර්තාවේද අවධාරණය කරන ලද පරිදි කාමි අංශයේ අසමාන ක්‍රියාකාරිත්වයට, රාජ්‍ය වැට්ලි අංශයේ කළමනාකරණ ගැවැල්, පාර්මිපරික අපනයන හෝග සඳහා මුදු බදු ව්‍යුහය සහ කුඩා වැට්ලි හිමියන්ගේ නිෂ්පාදනය වැඩි කිරීමට ප්‍රමාණවන් දිරිගැනීවීමක් නොමැති විම වැනි පාලනය කළ හැකි කරුණු ගණනාවක්ද හෝතු විය.

වී වග අංශයට දෙන ලද දිරිගැනීවීම්වලින් බෙහෙවින් සතුවුයක ප්‍රතිඵල ලැබේ ඇත. කාෂි යෙදුවුම් රසකම මීල් ඉහළ ගියද, ගොවීනට ප්‍රමාණවන් ඇදායමක් ලබා ගත හැකි වන පරිදි, විවාන වෙළඳපාඕල් වී සඳහා ඉහළ මීලක් පැවතීමේ මූලික හේතුව නිසා 1980 වර්ෂයේ වී නිෂ්පාදනය ඉහළ ගියේය. 1980 වර්ෂයේ මූල භාගයේදී ව්‍යුහක් රු. 46 ක් පමණ වී යැයි ගණන් බලන ලද ව්‍යවාත වෙළඳපලේ සාමාන්‍ය වී මීල වර්ෂයේ ඇග භාගයේදී ව්‍යුහක් රු. 58 දක්වා වැඩි විය. 1980 වර්ෂයේදී ගොවීන්ගන් වැඩිදෙනෙක් සිය නිෂ්පාදනය පුද්ගලික වෙළෙසුන්ට අලෙවි කළ අතර, වී අලෙවි මණ්ඩලයට මීලදී ගත හැකි වුයේ මූල නිෂ්පාදනයන් සියයට 10 ක් වන මෙට්‍රික් වොන් 211,000 ක් පමණ. 1979 දී වී අලෙවි මණ්ඩලයට මූල්‍ය වී නිෂ්පාදනයන් සියයට 28 ක් නැත්හාන් මෙට්‍රික් වොන් 541,000 ක් මීලදී ගැනීමට හැකි විය. 1979 නොවැමිර මාසයේදී ප්‍රකාශයට පත් කරන ලද පොහාර සහනාධාරයේ වැඩි කිරීමද අපේක්ෂිත පරිදි පොහාර භාවිතය වැඩි කිරීමට ඉහළල් වූ අතර, මෙහින් ඉහළ එලදුවක් මෙන්ම අක්කරයක එලදුවද වැට්ටිකර ගැනීමට හැකි විය. 1980 දී වී නිෂ්පාදනය සඳහා නිකුත් කරන ලද පොහාර ප්‍රමාණය සියයට 97 කින් වැඩි වී ඇත.

ප්‍රධාන පොල් වග ප්‍රමාණයන්හි පැවති වියලි කාලගුණික තත්වයද, පොල් නිෂ්පාදනය සැලකිය යුතු තරම් අඩු වීමට මූලික වශයෙන් හෝතු විය. දිගින් දිගටම පැවති වියලි කාලගුණික තත්වයන් නිසා මැති වර්ෂවල දක්නට ලැබුණු පොහාර භාවිතයේ වැඩි වීමෙන් ලබාගත හැකිවි තිබු හිතකර ප්‍රතිඵල නොලැබේ හියේය.

තේ වග අංශයට 1980 ක්‍රියා වියලි කාලගුණික තත්වය තදින්ම බලපා අතර, දක්නට ලැබුණු පහන් නිෂ්පාදන මට්ටමට, වසර ගණනාවක් තුළ පැවති දුර්වල කළමනා-කරණයද, සාම්පාදන මූලුන් පැමව සිදුවූ මූදල් අපහසුකම්ද, ඉහළ නැගෙම්න් පැවති නිෂ්පාදන වියදම් සහ කම්කරුවන්ගේ හිහියද හෝතු වන්නට ඇත. රඛ වග අංශයේ 1980 නිෂ්පාදනය අඩු වීමට මූලික වශයෙන් හෝතු වුයේ වසර ගණනාවක් තිස්සේ රඛ නැවත වග, කිරීම

1. 1980 තේ අපනයනය සියයට 2 කට අඩු ප්‍රමාණයකින් පහත වැටීණි. මැති වර්ෂවල රේඛ වාර්තාව සඳහන් තේ අපනයන පරිමාව, වාර්තාගත නිෂ්පාදනය, ගණන් බලන ලද පරිහෙළුනය සහ නොග වෙනයිම අනුව බලන කළ අපනයනය කළහැකිව තිබු ප්‍රමාණයට වඩා බෙහෙවින් වැඩි විය.

නොජිතකා හැරීම නිසා පරණ රබර ගස් ප්‍රමාණය වැඩි විමත්, ඉඩම නියම ආකාරයෙන් නඩත්තු නොකිරීමත්, නැවත වහාට සඳහා ගස් ඉදිරිමෙන් රබර කිරී කැපෙන බිම ප්‍රමාණය අඩු විමත් යනාදී කරුණුය.

ප්‍රධාන විකාශන්, විශාල පරිමාණ නිෂ්පාදකයේන් කිහිප දෙනෙකු නිෂ්පාදන කටයුතුවලට ඉදිරිපත් විම නිසා 1980 දී සන්ව නිෂ්පාදන අංශයේ කුකුලන් ඇතිකිරීමේ කටයුතුවල සැලකිය යුතු වැඩිවිමක් දක්නට ලැබේය. රජයේ සහනාධාරයන් මගින් සන්ව ආහාර මිළ පහන් මටවමක තබාගත හැකි විම කම්පින්තය පුරුෂ් විමට උපකාරී විය. දිවර අංශයේද වර්ධන ලක්ෂණයන් දක්නට ලැබේය. පොදු අංශයේ දිවර නිෂ්පාදනය අඩු විමට උපකාරී විය. විශාල වශයෙන් අඩු කරන ලද සහනාධාර මිළ ගණන්වලට දිවර ආම්පන්න සහ අනිකුත් ප්‍රාග්ධන උපකරණ සපයනු ලැබේම් ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් 1980 දී දිවර නිෂ්පාදනය සියයට 9 කින් වැඩි වී ඇතියේ ගණන් බලා ඇත. 1980 දී දිවර සංස්කාරීවේ නියාකාරින්වයේ විශේෂ ලක්ෂණයක් වූයේ මාඟ මිළදී ගැනීම කෙරෙහි වැඩි අවධාරණයක් දක්වනු ලැබීමයි. මෙසේ මිළදී ගත් මාඟ ප්‍රමාණය ඉකුත් වර්ෂයට විඛා සියයට 30 කින් වැඩි වී ඇත. අනික්ත්ව, වැඩි වශයෙන්ම දෙරට අනර පැවති සම්මුළුතියන් කළේපිරි අවලාගුවීම දකුණු වෙරලේ ‘වොත් බැනක්’ ප්‍රත්දැරයේ මුළුන් ඇල්ලීමට සංස්කාරීවේ මෝලර යාරා අපොහොසත් විම නිසා සංස්කාරීවේ මාඟ නිෂ්පාදනය, සියයට 48 කින් අඩුවී ඇති බැවි දක්වේ. කෙසේ වුවද, මුළුන් මිළදී ගැනීම වැඩි විම නිසා දිවර සංස්කාරීවේ මාඟ සැපයුම විමසිල්ලට හාජනය වී ඇති වසරේ සියයට 13 කින් වැඩි වී ඇති බැවි පෙනෙන්.

නොදරුන්ත රජයේ සහ ජාත්‍යන්තර සංවර්ධන සංගමයේ සහයෝගය ඇතිව, 1980 දී ප්‍රාමීය කම්පින්ත සංවර්ධන අමාත්‍යෘතය මගින් කිරී පටව සංවර්ධන යෝජනා කුම කිහිපයක් පවත්වාගෙන යන ලදී. 1980 දී ජාතික කිරී මණ්ඩලයේ කිරී එකතු කිරීමේ මධ්‍යස්ථාන සංස්කාරීව වැඩිවි ඇත. 1980 දී අනුගමනය කරනු ලැබූ ප්‍රතිඵලන්හින් සහ අනිකුත් ත්‍රියා මාරුගවලින් අපේක්ෂිත ප්‍රතිඵල ලැබීම නිසා කිරී නිෂ්පාදනය වැඩි විය. තාවකාලිකව ගණන්බලා ඇති පරිදි 1980 දී දිපව්‍යාපේ කිරී නිෂ්පාදනය සියයට 9 කින් වැඩි වූ අතර, ජාතික කිරී මණ්ඩලයේ සංස්කාරීව ලේඛනවලට අනුව දියර කිරී නිෂ්පාදනය සියයට 6 කින් වැඩි වී ඇති බැවි හෙළි වේ.

1980 වසර තුළදී වැඩෙන් ඇයතනික වෙනස්වීම කිහිපයක් සිදු විය. රජය සතු වැවිලි සංස්කාරී දෙක ජනතා වතු සංවර්ධන අමාත්‍යෘතය නමින් හා ප්‍රී ලංකා රාජ්‍ය වැවිලි අමාත්‍යෘතය නමින් ප්‍රතිස්ථාපනය කරනු ලැබීමෙන්, ප්‍රතිස්ථාපනයක් ඇති කරන ලදී. ප්‍රාදේශීය මණ්ඩල ඇති කරනු ලැබීමෙන් සංස්කාරී දෙකෙහි වැඩ කටයුතු කවුරුටන් විමධ්‍යගත කරන ලදී. ජනව්‍යමේ ප්‍රාදේශීය මණ්ඩල තුවන්, මහනුවර, බදුල්ල, සහ කුගල්ල යන ප්‍රත්දෙවල ඇති කරනු ලැබූ අතර, ප්‍රී ලංකා රාජ්‍ය වැවිලි සංස්කාරීවහි ප්‍රාදේශීය මණ්ඩලයන් හැටන්, තුවරලුණිය, කළුතර සහ ගාල්ල යන ප්‍රත්දෙවල පිහිටුවන ලදී. විමධ්‍යගත කිරීමේ කටයුතු වැළින් වතු පාලනයේ ක්ෂේත්‍රීක දියුණුවක් ඇතිව නැත්තේ බලකළ පැවරීම සඳහා තවමත් කොළඹ ප්‍රධාන කායුයාලය එතරම කුමැත්තක් නොඅක්වන හෙයිනි. මෙම පියවරහි තීක්ර ප්‍රතිඵලයක් මුළුමනින්ම ලබාගත නොහැකික් ප්‍රතිඵලක්තිමය තීරණ ගැනීම තවමත් මධ්‍යගතව පවතින හෙයිනි.

විවෙළද පළුළුන් ‘මිළ නියමුවකුගේ’ සහ පුරුණ ඒකාධිකාරයෙකුට ආසන්න තත්ත්වයේ සිට, පදනම් මිළක් ත්‍රියා කරවන්නෙකුගේ තත්ත්වයකට පත්වීමෙන් වර්ෂය තුළ වී අමළවී මණ්ඩලය මගින් කරගෙන ගිය කටයුතුවල ප්‍රධාන වෙනසක් ඇති විය. 1980 නොවැම්බර් මය වන තෙක්ම වී අමළවී මණ්ඩලය මගින් දෙනු ලැබූ වුපලකට රු. 40 ක් වූ සහනික මිළ රු. 50 ක් ලෙස ප්‍රතිශේෂිතය කිරීමෙන් පසු එය වී සඳහා පදනම් මිළ බෙවට පන් විය. මෙසේ වෙමින් පවතින පරිහැර්ණය හේතුවෙන් ප්‍රාදේශීක වෙළඳුන් විසින් ගාවිනට ඉහළ මිළ ගණන් දෙනු ලැබූ නිසා වී ඇමලවී මණ්ඩලයේ මිළදී ගැනීම විශේෂයෙන් වර්ෂයේ අඟ හාගයේදී සැලකිය

පුතු පරිදි අඩු විය. මේ නිසා 1980 අග ගාගයේ වී ඇලවි මණ්ඩලය මගින් මිලදී ගන් වී ප්‍රමාණය මෙට්‍රික් වොන් 1,700 ක් පමණක් වූ අතර, එය ඉකත් වසරේ අදල කාලවේලේදයේදී වී ඇලවි මණ්ඩලය මගින් කරන ලද මිලදී ගැනීම් වලින් පුතුක් සියයට 2 ක් පමණක් විය.

වි මිලදී ගැනීමේදී වි ඇලවි මණ්ඩලයට මුෂුන් පැමට සිදු වූ වැඩි වන අවධිරා නිසා බලවත් ගැටළ මතු වී ඇත. මින් සමරහක් අතිනකර අන්දමේ ඒවා විය. නිදුෂුනක් වශයෙන් වි අලවි මණ්ඩලයේ ප්‍රාග්ධන තොගයේ ධාරිතා උපයෝගනය බෙහෙවින් අඩු වන බව පැහැදිලිව පෙනී යාම දැඩි අවධානයට ලක් විය පුතු කරුණකි. 1980 දී වි ඇලවි මණ්ඩලයේ සහල් මෝල් ත්‍යාප්තමක වශයේ මාය කිසේයක් තුළදී පමණි. ඉදිරි වර්ෂවලදී මෙම තත්ත්වය තවත් අයන්පත් වීමට බෙහෙවින් ඉඩ ඇත. ආහාර කොමිෂන් ආරක්ෂණ තොග යෝජනා ක්‍රමයට සහභාගි වන්නකු වශයෙන් සමහර අවසාවලදී ආහාර කොමිෂන්ට ප්‍රමාණවත් පරිදි සහල් යැපයුම පිළිබඳ ගැටළ විලට වි ඇලවි මණ්ඩලයට මුෂුන් පැමට සිදු විය. මේ හැරුණු කළ වෙන යම් යෝගා ත්‍යාප්තමක අනුෂ්ථානය කිරීමෙන් හෝ ගොවිපලනිදීම මිලදී ගැනීම මගින් හෝ වි ඇලවි මණ්ඩලයේ වි මිලදී ගැනීම වැඩි තොවානෙන්, දැනට කරනු ලබන වි මිලදී ගැනීම් ජ් මටවමේම පවති නම් එහි ඇලවි සහල් මගින් විවෘත වේලදපලට සපයනු ලබන සහල් ප්‍රමාණය අනාගතයේදී බෙහෙවින් සිමා, වීමට ඉඩ ඇත.

මහව පිහිටුවන ලද පොහොර මිශ්‍රණ භා බෙද හැරීම් සංකීරණයෙහි නිෂ්පාදන කටයුතු නිසා ද්‍රව්‍යෙන් කිහිප පළාතකම පොහොර බෙද හැරීමේ කටයුතුවලද දියුණුවක් අක්තත ලැබේ. මෙම යාකීරණයට වොන් 16,000 ක පොහොර ගබඩා කිරීමේ සහ වැඩ කරන පැයකදී වොන් 10 ක් මිශ්‍ර කිරීම ධාරිතාවක් ඇත. 1979 දී නිකුත් කරන ලද වොන් 16,000 හා සමග සසද බලන කළ 1980 දී මෙම යාකීරණය මගින් පොහොර වොන් 45,000 ක් නිකුත් කර ඇත.

ඉඩම් ප්‍රතිසංස්කරණය යටතේ තමන්ට අනිමි වූ ඉඩම් සම්බන්ධයෙන් වන්දී ඉල්වා කළින් ඉඩම් නිමියන් විසින් ඉඩිරිපත් කරන ලද යාකීරණවනා පිළිබඳව විමසා බැලීම ඉඩම් ප්‍රතිසංස්කරණ කොමිෂම විසින් තව දුරටත් කරගෙන යන ලදී. 1980 දී හෙක්ටයාර 4,134 ක් (අක්කර 10,211 ක්) කළින් ඉඩම් නිමියන් වෙන ආපසු ජාර දෙන ලදී. මේ අනුව වර්ෂය අවසානයේදී එසේ අපසු දුන් මුළු ඉඩම් ප්‍රමාණය හෙක්ටයාර 9,662 ක් (අක්කර 23,864) නැත්තාත් 1972 දී පවතාගන් මුළු ඉඩම් ප්‍රමාණයෙන් සියයට 4.4 ක් විය.

1972 දී ඉඩම් ප්‍රතිසංස්කරණ නීතිය යටතේ කළින් ඉඩම් නිමියනට රුපියල් දා ලක්ෂ 34.2 ක් ගෙවනු ලැබූ අතර මෙම නීතිය යටතේ මේ දක්වා ගෙවන ලද මුළු වන්දී ප්‍රමාණය රුපියල් දා ලක්ෂ 273.2 ක් විය. ඉඩම් ප්‍රතිසංස්කරණ කොමිෂම විසින් 1975 සංගේධාන කොන්දේසී යටතේ 1980 දී රුපියල් දා ලක්ෂ 69.3 ක් මුළු වන්දී ප්‍රමාණයක් ගෙවා ඇත. මෙම මුදලින් රුපියල් දා ලක්ෂ 62.3 ක් ම ගෙවන ලද්දේ රන් පවතිම සමාගම් 61 ක් වෙතටය. 1980 අවසාන වන විට පොදු සමාගම් විලට ගෙවනු ලැබූ වන්දී මුදල් ප්‍රමාණය රුපියල් දා ලක්ෂ 233 ක් විය.

1979 අංක 43 ඉඩම් ප්‍රදන (විශේෂ විධිවිධාන) පනත යටතේ, පුද්ගලයින් වෙන ඉඩම් නැවත බෙද දීම 1980 වර්ෂයේදී තවදුරටත් ත්‍යාප්තමක විය. වර්ෂය තුළදී හෙක්ටයාර 3,581 ක් මුළු බිම ප්‍රමාණයක් පුද්ගලයින් වෙන නැවත බෙද දෙන ලද ඉඩම් වල ආරක්ෂණ වශයෙන් ප්‍රයෝගන ගැනීම රඳා පවතිනුයේ, ව්‍යාප්ති සහ ඇලවි පහසුකම් වැනි උපයෝගී ගෝවාවන් නිසි කළට, ප්‍රමාණවත් ලෙස සැලැසීම මත බැවින්, ඒ සම්බන්ධයෙන් ඉමු කළ පුතු වැඩ කටයුතු රෙසක් ඇති බව මෙහි ලා අවධාරණයෙන් සඳහන් කිරීම අවශ්‍යය.

1979 වර්ෂයේ දී දක්තත ලැබුණු වගා කටයුතු සඳහා දෙනු ලබන මුළු රෙස ප්‍රමාණයේ අඩුවීමේ උපනානිය 1980 දී ද තවදුරටත් එලෙසම තොවෙනස්ව පැවතිණ. 1980 දී දෙන ලද මුළු ග්‍රාමීය ණය ප්‍රමාණය රුපියල් දා ලක්ෂ 101.9 ක් වූ අතර, එය 1979 වර්ෂයේ දී දෙන ලද ණය ප්‍රමාණයට වඩා සියයට 4 කින් අඩු විය. වගා ණය සම්බන්ධයෙන් බලන කළ, 1980

වර්ෂයේ දෙන ලද වගා ණය ප්‍රමාණය, සහිත ග්‍රාමීය ණය ක්‍රමය ඇරතු, 1973 වර්ෂයේ සිට දෙන ලද නිය ප්‍රමාණයේ සාමාන්‍ය ගණනට වඩා සියයට 41 කින් අඩු විය. 1979 වාර්ෂික වාර්තාවෙන්ද පෙන්වා දුන් පරිදි, ග්‍රාමීය නිය ප්‍රමාණයෙහි මෙම කුපි පෙනෙන අඩුවේමට හේතුව සහ කරුණු පැහැදිලි කිරීම වගයෙන් දැක්විය භැක්කේ, රජය වෙනුවෙන් මහ බැංකුව ත්‍රියාන්මක කළ සියයට 75 ක නිය ඇුපැවීම ඉවත් කර ගැනීමය.

රජයේ අනුග්‍රහය ලද නැවත වගා කිරීමේ ආධාර ක්‍රම සඳහා 1980 වර්ෂයේ දැක්වුන අනුකූලතාවය සඳහුවුදයක විය. පොල් වගා අංශයේ නැවත වගා කිරීම සහ අභ්‍යන්තර වගා කිරීම ඉකුත් විසුරේ මටවම්වලට වඩා සැලකිය යුතු දිපුණුවක් පෙන්වූ අතර, මෙම වැඩි විම පිළිවෙළින් සියයට 59 ක් සහ සියයට 80 ක් විය. රබර නැවත වගා කළ බිම් ප්‍රමාණය සියයට 30 කින් වැඩි විය. එසේ වුවද, නැවත වගා කළ බිම් ප්‍රමාණය, පරණ රබර ගස් වෙනුවට නැවත වගා කිරීම සහ අනපුතු වූ නැවත වගා කිරීමේ කටයුතු වලට සරිලන පරිදි කළ යුතු වූ අපේක්ෂිත නැවත වගා කිරීම ඉලක්කයට වඩා බෙහෙවින් අඩු විය. පපුහිය වසර කිහිපය තුළදී දුරවල ව ත්‍රියාන්මක වූ තේ නැවත වගා කිරීමේ වැඩි පිළිවෙළ 1980 වර්ෂයේදී තව දුරටත් පිරිනී ඇති බැවි වාර්තා විය. 1979 වර්ෂයේදී තේ නැවත වගා කළ මුළු බිම් ප්‍රමාණය හෝවයාර 2,491 ක් වූ අතර, 1980 දී නැවත වගා කළ බිම් ප්‍රමාණය ටට සුළු වගයෙන් අඩුව හෝවයාර 2,078 ක් විය. ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය වැවිලි සංස්ථා ව්‍යුවල නැවත වගා කිරීම කෙරෙනි දැක්වූ උදිසින බව වඩාන් ඉස්මතුවේ පෙන්න.

1979 අයවියෙන් ප්‍රකාශයට පත් කරුණු, නැවත වගා කිරීමේ සහනාධාර අනුපාතිකයන් වැඩි කිරීම, කුඩා ව්‍යු තීමියන් ප්‍රධාන තැනක් ගන්නා පොල් සහ රබර අනු අංශයන්හි නැවත වගා කිරීමේ කටයුතු වැඩි කරුම් කෙරෙහි අපේක්ෂිත අපුරින් බලපෑ බව පෙන්න. රාජ්‍ය අංශයේ වතු සම්බන්ධයෙන් බලන කළ, රබර නැවත වගා කිරීමේ කටයුතු වල සැලකිය යුතු දිපුණුවක් දක්නට ඇති නමුදු, නැවත වගා කළ තේ බිම් ප්‍රමාණය සියයට 21 කින් අඩු වී ඇත. මීට කළින් වාර්ෂික වාර්තාවල ද නිරතුවම සඳහන් කළ පරිදි, නැවත වගා කිරීමේ සහනාධාරයන් නීතිර සමාලෝචනයට භාජනය කිරීමන් ප්‍රතිශේෂිතය කිරීමන් අවශ්‍ය වේ.

අතුරු ආහාර හෝග සඳහා වූ “පදනම් මිල ක්‍රමය” 1980 දී ද තව දුරටත් ත්‍රියාන්මක විය. මෙම මිල ගණන් වර්ෂය තුළදී වැඩි කරනු ලදී. කවිපි, මු. ඇට සහ අර්තාපල් ද ඇතුළත් වන පරිදි, මෙම ක්‍රමය යටතට ගැනෙන හෝග සංඛ්‍යාව 12 දක්වා වැඩි කරන ලදී. මෙම ක්‍රමය යටතේ කළ මිලදී ගැනීම් ප්‍රමාණය සුළු යුතුවද, දෙන ලද පදනම් මිලහි සහ අලෙවි මධ්‍යස්ථාන වැඩිවීමෙහි ප්‍රතිපළයක් වගයෙන් විශේෂයෙන්ම, රක්කාපු, කවිපි, මු. ඇට සහ අර්තාපල් වැනි ඇතුළුම හෝගවල නිෂ්පාදනය බෙහෙවින් වැඩි වුවා විය හැකිය.

1980 වර්ෂයේ දෙවන හාගයේ දී එළවුම් සහ අතුරු ආහාර හෝග නීත්පාදනයේ සැලකිය යුතු වැඩිවීම් දක්නට ලැබුණි. දිවයින් මෙම හෝග වගා කෙරෙන ප්‍රධාන ප්‍රදේශවල, ඇතුළුම හෝග සඳහා ගොවිපළේනි දී ගෙවනු ලබන මිල ගණන් බෙහෙවින් පහත වැට්ම ත්‍රියා එම හෝග දිගටම වගා කරගනා යාම ලාභ දැක් නොවේ. එළවුම් සඳහා ප්‍රමාණවත් අලෙවි පහසුකම් නොමැති බවට ද සාකච්ඡා ඇත. ගොවිපළ වලදී ගෙවනු ලබන මිල ගණන් අඩු වුවද නාගරික ප්‍රදේශයන්හි පාරිභෝගිකයන්ට මෙම හෝග මිලදී ගැනීමට සිදු යුතු යොදා සාපේශ්‍ය වගයෙන් වැඩි මිල ගණන් ව්‍යුවය. දිවයින් ප්‍රවාහන කටයුතු සඳහා යොදා ගනු ලබන ලොරී ප්‍රමාණය සැලකිය යුතු ලෙස වැඩි වුවද, ගැඩිණ පහසුකම් සහ අලෙවි පහසුකම් ප්‍රමාණවත් නොවන බවට ද සාක්ෂි ඇත. මෙම අංශය කායනීසුම ලෙස සංවිධානය කර ගන්නේ නම් සැපයුම වැඩි කර ගැනීම සහ එමගින් ගෙදර දෙර වියදම් වලට ඇතුළු වන දුව්‍යයන්, සම්බන්ධයෙන්වත් එවන වියදම් පහත ගෙලීම සඳහා අරනු ලබන උන්සාහයේදී සැලකිය යුතු සහනායක්, 1980 වර්ෂය තුළදී ලබා ගත හැකිව ත්‍රියාණියි. මෙම වර්ෂය තුළදී නීත්පාදක හා පාරිභෝගික දෙපස්යටම බෙහෙවින් අපේක්ෂා කෙරෙන සහනයන් ලබා දීමට මෙම අංශයේ කටයුතු වල ත්‍රියාන් රාජ්‍ය ව්‍යුවසායක ආයතන පවා අසමත් වූ අවස්ථා එමටය.

රටේ ප්‍රධාන සංවර්ධන යෝජනා ක්‍රමය වන කඩිනම් මහවැලි වැඩපිළිවෙල තුශාන්තමක කිරීම සමඟන්ධයන් 1980 වර්ෂය තුළදී සැහැන ප්‍රගතියක් දක්නට ලැබුණි. මෙම වැඩ පිළිවෙල වෙනුවෙන් වැය කොට ඇති රුපියල් දෙ ලක්ෂ 3,436 ක් වන මූල මුදලින් සියයට 77 ක් පමණ වැය කොට ඇත්තේ 1980 වර්ෂය තුළදීය.

1 . 8 සංඛ්‍යා සටහන

කඩිනම් මහවැලි වැඩ පිළිවෙල - ගණන් බලන ලද වියදම

රුපියල් දෙ ලක්ෂ

යෝජනා ක්‍රමය	1980 සංඛ්‍යා වෙන් කළ වියදම			1980 නියම වියදම(අ)	1980 අවසන් වන විට මූල වියදම(අ)
	ප්‍රතිපාදන	පරිපුරක	එකතුව		
1. වික්වේරියා ජලාශය	..	500	685	1,185	901
2. කොන්මලේ ජලාශය	..	500	145	645	862
3. රුන්දෙල ජලාශය	..	10	33	43	30
4. මාදුරුවය ජලාශය සහ උමග	..	300	274	574	383
5. උල්තිවය ජලාශය, ලිනිලේ අමුණ, උද්‍යුණිය හරහා ඉදිකෙරෙන ඇල ආදිය ('සි' කළාපයේ ඉන්ඩියෝරු කටයුතු ඇතුවත්ව)	..	75	70	145	145
6. 'සි' වාරිමාරග කළාපය	..	10	—	10	3
7. 'නී' වාරිමාරග කළාපය	..	75	65	140	99
8. 'සි' වාරිමාරග කළාපය	..	75	50	125	240
9. 'නී' වාරිමාරග කළාපය	..	1	—	1	1
එකතුව	..	1,546	1,322	2,868	2,664
					3,436

(අ) කාවකාලික.

මූලය: ශ්‍රී ලංකා මහවැලි අධිකාරය.

වික්වේරියා යෝජනා ක්‍රමයේ වේලි, උම් සහ බලාගාර තැනීම සහ උපකරණ සැපයීම සඳහා වන ගිවිසුම් වලට එළඹ ඇත. ලැබේ ඇති තොරතුරු අනුව, මෙම යෝජනා ක්‍රමය සඳහා මෙතෙක් වැය කර ඇති රුපියල් දෙ ලක්ෂ 1,000 ක් පමණ වන මූල වියදමින් රුපියල් දෙ ලක්ෂ 900 ක් පමණ වැය කර ඇත්තේ 1980 වර්ෂය තුළදීය. 1984 වර්ෂයේ මැද වන විට, මෙම යෝජනා ක්‍රමය නිම කොට බලාගාරයේ වැඩ කටයුතු ඇරඹීමට හැකි වනු ඇතැයි අභේකා කෙරේ. කොන්මලේ යෝජනා ක්‍රමයේ මූලික වැඩ නිම කටයුතු සහ ඩැගත උම් තැනීමේ කටයුතු අරඩා ඇත. එහෙත් වේල්ල ඉදි කිරීමේ ගිවිසුම් වලට තවමත් එළඹ නැත. 1980 වර්ෂය අවසාන වන විට, කොන්මලේ යෝජනා ක්‍රමය වෙනුවෙන් වැය කළ මූල මූදල රුපියල් දෙ ලක්ෂ 1,145 ක් වූ අතර, එයින් රුපියල් දෙ ලක්ෂ 862 ක් පමණ වැය කර ඇත්තේ 1980 වර්ෂය තුළදීය. මාදුරු ඔය යෝජනා ක්‍රමයේ ද ජලාශය සහ උමග ඉදි කිරීමේ ගිවිසුම් වලට එළඹ ඇත. මාදුරු ඔය යෝජනා ක්‍රමය වෙනුවෙන් වැය කර ඇති රුපියල් දෙ ලක්ෂ 482 ක් වන මූල මුදලින්, රුපියල් දෙ ලක්ෂ 383 ක් 1980 වර්ෂය තුළදී වැය කර ඇත.

මහවැලි ප්‍රදේශයේ පහළ වාරිමාරග කළාපයන්හි සංවර්ධන කටයුතු වල යැලකිය යුතු ප්‍රගතියක් ලබා ඇත. හෙක්වයාර 24,291 ක බිම් ප්‍රමාණයක් සංවර්ධනය කෙරෙන 'සි' කළාපය වෙනුවෙන් 1980 වසර තුළදී දළ වශයෙන් රුපියල් දෙ ලක්ෂ 240 ක් වැය කර ඇත. හෙක්වයාර 48,583 ක බිම් ප්‍රමාණයක් සංවර්ධනය කිරීමට බලාපොරොත්තු වන 'නී' කළාපය වෙනුවෙන්, 1980 දී රුපියල් දෙ ලක්ෂ 99 ක මූදලක් වැය කර ඇත.

1980 වර්ෂය තුළදී, කලාවැව ප්‍රදේශයේ ('ඒව්' කලාපය) ප්‍රමූල් 6,700 ක් පමණ පදිංචි කරවනු ලැබේය. 1980 වර්ෂය අවසානය වන විට මෙසේ පදිංචි කරවනු ලැබූ මූල් ප්‍රමූල් සංඛ්‍යාව 20,000 ක් පමණ වූ අතර, එක් ප්‍රවුලකට, වගා කටයුතු සඳහා හෙක්වයාර එකක් බැහින් ද, ගෙවනු සහ නිවාස සඳහා හෙක්වයාර 1/5 ක් බැහින් ද වෙත් කර දෙන ලදී. උල්හිලිය ප්‍රදේශයේ ('සි' කලාපය) ජනාවාස සංවර්ධනයේ මූලික වැඩ කටයුතු වලට සහායි කරවා ගනු යිණිස, අපේක්ෂිත පදිංචි කරවෙන් 1,000 කට වැඩි ප්‍රමාණයක සේ නම්, ලැයිස්තු ගත කර ඇත.

'ඒව්' කලාපයේ හෙක්වයාර 15,000 ක පමණ බිම් ප්‍රමාණයක් 1980 වර්ෂය තුළදී වගා කරනු ලැබූ අතර, ඉන් හෙක්වයාර 13,500 ක පමණ විට වගා කොට ඇත.

වාරිමාරුග, ක්‍රේත්තු හෝග, ප්‍රාමීය ගණය, සත්ව පාලනය, ඩුගන ජලය ලබා ගැනීම, සෞඛ්‍යය, අධ්‍යාපනය සහ ප්‍රාමීය පෙදෙස්වලට විදුලී බලය සැරුමෙම වැනි ප්‍රාමීය ආශායේ කටයුතු රාජියක් සංවර්ධනය කිරීම සඳහා සහාය වීමට අරමුණු කරගත් ඒකාබද්ධ ප්‍රාමීය සංවර්ධනය සංකල්පය යටතේ දිස්ත්‍රික් යෝජනා ක්‍රම රෝගක් 1980 වර්ෂය තුළදී සලකා බලනු ලැබේය, ලෝක බැංකුවේ ඒකාබද්ධ ප්‍රාමීය සංවර්ධන යෝජනා ක්‍රමය II යටත්, 1981 වර්ෂය තුළදී. දළ වශයෙන් රුපියල් දැඟලක්ෂ 780 ක වියදින් පුත්තලම සහ මානලේ යන දිස්ත්‍රික්ක සංවර්ධනය කෙරෙනු ඇත. ලෝක බැංකුවේ ඒකාබද්ධ ප්‍රාමීය සංවර්ධන යෝජනා ක්‍රම III යටතට ගැනෙන මන්නාරම සහ ව්‍යුතිය යන දිස්ත්‍රික්ක සඳහා වූ යෝජනා ක්‍රම තුවම මූලික සැකසුම් අවස්ථාවේ. ඇත. තුවර්ථිය දිස්ත්‍රික්කයෙහි තෝරා ගැනෙන වැඩි ප්‍රමුඛත්වයක් ලැබේය යුතු ඇතැම් යෝජනා ක්‍රම සඳහා මුදල් යෙදිමෙම නෙදරුන්ත රජය කැමැත්ත පළකර ඇත. එසේම, මොනරාගල දිස්ත්‍රික්කයෙහි සංවර්ධන කටයුතු සඳහා මුදල් යෙදිමෙම බෙල්රියන් රජය කැමැත්ත පළකර ඇති අතර, රුපියල් දැඟලක්ෂ 130 ක් පමණ වෙනැදි ගණන් බලා ඇති වියදමකින්, වේලි ඉදි කිරීම, වාරිමාරුග සහ ජනාවාස පහසුකම් සැලැසීම සඳහා මාගන්දන මිය යෝජනා ක්‍රමය අන්ද බැලීමක් විශාලා ඇතැම් වශයෙන් තෝරාගෙන ඇත.

රුපියල් දැඟලක්ෂ 335 ක් පමණ වෙනැදි ගණන් බලා ඇති වියදමකින්, නොරුවිතියානු රජය විසින් මුදල් යොදවා කරනු ලබන හම්බන්තොට යෝජනා ක්‍රමය සහ රුපියල් දැඟලක්ෂ 55 ක ස්ථිබින රජයේ ප්‍රදානයක් මිනින් මුදල් යොදවනු ලබන මාතර යෝජනා ක්‍රමය, මූලික වැඩ කටයුතු අරඹා, සැහෙන ප්‍රගතියක් පෙන්නුම් කළ තවත් ඒකාබද්ධ සංවර්ධන යෝජනා ක්‍රම දෙකක්.

1979 වාරිෂික වාර්තාවෙහි ද පෙන්වා දුන් පරිදි, අරමුදල් තොමූනි විම මෙන්ම, රජයේ ඒ ඒ ආයතන අතර වගකීම බෙදි යාම නිසා පුළු වාරිමාරුග යෝජනා ක්‍රමය සහ මාරුගයක් තුළදී කාමිකාර්මික නිෂ්පාදනය වැඩි කර ගත හැකි ඉක්මන්වුත්, ලාභයේ වුත් එක් මාරුගයක් ව්‍යුහයේ, වැඩි ප්‍රමුඛත්වයක් ලැබීම් පදනම මත පුළු වාරිමාරුග යෝජනා ක්‍රම ප්‍රතිස්ථාපනය කිරීම සහ මැනවින් න්‍යායාවලියක් මගින්, විශාල සහ පුළු වාරිමාරුග ක්‍රම අතර සම්පත් වෙන් කිරීමේදී ඇතිවී තිබෙන අසමතුලින තාවය ද මග හැරෙනු ඇත.

නේ

පියයට 7 කින් පහත වැට් කිලෝ යුම් දැ ලක්ෂ 191 ක්ව ඇතැයි ගණන් බලා ඇති, 1980 වර්ෂයේ තේ නිෂ්පාදනය, 1959 ත් පසු වාර්තා වූ පහත්ම නිෂ්පාදන මට්ටම විය. උස්, මැදි හා පහත් යන පියයටම බිම් මට්ටම්වල නිෂ්පාදනය පහත වැටුණු අතර, එය විධාන් කැඳී පෙනුන් පියයට 11 කින් නිෂ්පාදනය අඩු වූ මැදි බිම් ප්‍රදේශවලය. උස් හා පහත් බිම් ප්‍රදේශවල තේ නිෂ්පාදනය පිළිවෙළින් පියයට 5 කින් හා 6 කින් පහත වැටුණි. දිවයින් ලියා පදිංචි කර ඇති මූල් තේ ඉඩම විලින් පියයට 53 ක් පමණ අයන් වන පොදු ආශයේ විශාල සංස්ථාවන් වන ජනතා විනු සංවර්ධන මණ්ඩල හා ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය වැවිලි සංස්ථා විසින් මුළු නිෂ්පාදන යෙන් පියයට 68 ක් නැතැහැන් නිම් තේ කිලෝ යුම් දැ ලක්ෂ 130 ක් නිපදවනු ලැබේය.

කොසේ වුවද, මෙම සංස්ථාවන්හි කම්හල් මගින් මිලදී ගත් අමු තේ දේ සකස් කිරීමෙන් නිෂ්පාදනය කරන ලද නිමි තේ කිලෝග්‍රැම දෙ ලක්ශ 25 ද ගණන් ගනු ලැබුවහාත්, ඒවායේ මූල්‍ය නිමි තේ නිෂ්පාදනය කිලෝග්‍රැම දෙ ලක්ශ 155ක් නැතහාත් මූල්‍ය නිෂ්පාදනයෙන් සියයට 81ක් වේ. ශ්‍රී ලංකා තේ මණ්ඩලය විසින් ප්‍රකාශයට පත් කර ඇති සංඛ්‍යාලේඛන අනුව, 1980 වර්ෂයේ පොදු අංශයේ සංස්ථාවල තේ නිෂ්පාදනය ඉකුත් විසර හා සයදා බලන කළ සියයට 7.4කින් අඩුව් ඇති අතර, පුද්ගලික අංශයේ තේ නිෂ්පාදනය සියයට 1.2කින් පහත වැට් ඇත.

තේ වගා අනු අංශයට නිකුත් කළ පොහොර ප්‍රමාණය තව දුරටත් පහත වැටුණු අතර, මෙම වර්ෂයේ එය ඉකුත් විසරට වඩා සියයට 3.5 කින් අඩුවිය. ජනතා වනු සංවර්ධන මණ්ඩල වල හා ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය වැවිලි සංස්ථාවල පොහොර හා විතය, 1979 දී පුළු වශයෙන් වැඩි වූ නමුත්, මෙම වර්ෂයේ ඒවායේ පොහොර හා විතය සියයට 12 කින් පමණ අඩුවි යැයි වාර්තා වි ඇත. පොහොර හා විතය පහත් මටවමක පැවතීමට බලපෑ ප්‍රධාන සාධකයක් වූ යේ 1980 වර්ෂයේ මුළු හා යෙයේ පැවති දැඩි වියලි කාලගුණික තත්ත්වයන්ය. මෙම අභිතකර තත්ත්වයන් හෙක්වයාරයක එලදී මෙන්ම මූල්‍ය නිෂ්පාදනය කොරහිද බලපෑවේය.

1 . 9 සංඛ්‍යා සටහන

තේ සංඛ්‍යා 1978-1980

යිරිජය	ඒකකය	1978	1979	1980(අ)
1. නිෂ්පාදනය	කි.ගු. දෙ ලක්ශ	198.9	206.4	191.4
1.1 උස් බිම්	"	71.7	76.5	72.6
1.2 මැදි බිම්	"	61.0	62.5	55.6
1.3 පහත් බිම්	"	66.2	67.4	63.2
2. වගා කළ බිම් ප්‍රමාණය	හෙක්වයාර දහස් වලින්	243	244	245
3. පළදුව	හෙක්වයාරයට / කි.ගු.	958	993	922
4. පොහොර නැවතුව	මෙම්බ් වෙළන් දහස් වලින්	115.6	105.4	101.7
5. නැවත වගා කිරීම (අ)	හෙක්වයාර	1,709	2,491	2,078
6. මිල	කි.ගු. / රුපියල්	11.65	11.22	17.33
6.1 කොළඹ (ඇදි)	"	33.22	30.51	33.41
6.2 අපනායන (නැ.වි.ස.)	"	10.50	12.70	15.50
7. නිෂ්පාදන වියදම	කි.ගු. දෙ ලක්ශ	192.7	187.5	184.7
8. අපනායන	රුපියල් දෙ ලක්ශ	6,400.9	5,722.2	6,170.1
9. අපනායන ඉපැයුම්	(විශිෂ්ට දෙ ලක්ශ)	(327)	(284)	(287)
10. දළ දේශීය නිෂ්පාදනයේ ප්‍රතිශ්‍යා වශයෙන් (අ)		10.9	7.9	6.3

(අ) තාවකාලික.

මූලය: ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව.

(ආ) සංඛ්‍යාවෙන්.

(ඇ) වගා කිරීම සහ සැකසුම කටයුතු පමණක්.

1980 වර්ෂයේ තේ වගා යටතේ පැදිලි කරන ලද බිම් ප්‍රමාණය බොහෝ දුරට ඉකුත් විසරෙහි පැවති මටවමට සමාන විය. තේ නැවත වගා කිරීම සඳහා වූ රුපියේ සහනාධාරය වැඩි වශයෙන් පහත් බිම් සඳහා අක්කරයකට රු. 8,000 ක් වශයෙන්ද (හෙක්වයාරයකට රු. 19,760), උස් හා මැදි බිම් පුදේර සඳහා අක්කරයකට රු. 10,000 ක් වශයෙන්ද (හෙක්වයාරයකට රු. 24,700) නොවන්නේ පැවතුන්. ඉකුත් විසරෙහි අක්කරයකට රු. 4,750 දක්වා (හෙක්වයාරයකට රු. 11,733) වැඩි කළ පැරණි රබර ඉඩ්ලවල සහ අලත් ඉඩ්ලවල රිකිලි තේ වගා කිරීම සඳහා වූ සහනාධාරය මෙම වර්ෂයේද එලලසම පැවතුන්. ලැබේ ඇති සංඛ්‍යා ලේඛන අනුව නැවත වගා කරන ලද බිම් ප්‍රමාණය 1979 වූ හෙක්වයාර 2,491 සිට 1980 දී හක්වයාර 2,078 දක්වා හෙක්වයාර 413 කින් අඩු වි ඇත. මෙම අඩු වීමෙන් සියයට 92 ක්ම ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය වැවිලි සංස්ථාව සතු වතුවල විය. කොසේ වුවද ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය වැවිලි සංස්ථාව විසින් 1980 දී නැවත වගා කරන ලද බිම් ප්‍රමාණය තවමත් ඉකුත් විසරෙහි මෙන් ජනතා වනු සංවර්ධන මණ්ඩල විසින් නැවත වගා කරන ලද බිම් ප්‍රමාණයට වඩා වැඩි බව මෙහිලා අවධාරණයෙන් දක්වීය යුතුය.

අයහපත් කාලගුණික තත්ත්වයට අමතරව, ඉහළ නැගෙමින් පැවති නැවත වගා කිරීම සඳහා වූ වියදම් මෙන්ම, මෙම සංස්ථාවලට මූෂ්‍ය පැම්ව සිදු වූ මූදල් අරහසුකම් ද, යන කරුණු එකතුවේ මෙයේ නැවත වගාකිරීම සමස්ථ වශයෙන් පහත් මට්ටමක පැවතීම කෙරෙනි බලපා ඇත. 1980 අවසන්වන විට රිකිලි තේ මගින් නැවත වගා කරන ලද මූෂ්‍ය බිම් ප්‍රමාණය හෙක්වයාර 36,139 ක් වූ අතර, එය උගා පදිංචි කරන ලද මූෂ්‍ය බිම් ප්‍රමාණයෙන් සියයට 15 ක් පමණ විය.

1980 දී තේ මිල ගණන් යහපත්ව පැවතුණි. වැඩි වශයෙන්ම 1979 ව්‍යුත් මැද භාගයේ අඩු කරන ලද අය බඳු නිසා කොළඹ සාමාන්‍ය ගුද්ධ බඳු (බඳ අය කිරීමෙන් පසු) වෙන්දේසි මිල ගණන් ඉකුන් වසරට වඩා සියයට 55 කින් පමණ සැලකිය යුතු පරිදි වැඩි විය. කෙසේ වුවද, සාමාන්‍ය අපනායන (නැව්.ප.) මිල ගණන් වැඩි වශයෙන් සියයට 10 කින් පමණි. තේ නිෂ්පාදන රටවල් ලේක වේළඳපලට සපයනු ලැබේ තේ ප්‍රමාණය අඩු විම, මිල ගණන් ඉහළ යාමට බලපා ප්‍රධාන සේතුව වන්නට ඇත. තේ කිලෝග්‍රැම් එකක් නිෂ්පාදනය කිරීම සඳහා වූ වියදම් සියයට 22 කින් වැඩි වියැයි ගණන් බලා ඇත. මෙම වැඩිවිම් වලින් වැඩි කොටසක් විය වශයෙන් තේ පෙටරි, ප්‍රවාහන කටයුතු සහ ඉන්ධන සඳහාය. ශ්‍රී ලංකා තේ මණ්ඩලයට අනුව, තේ ක්ම්‍රින්තය සමස්ථයක් වශයෙන් ගෙන සලකා බලන කළ, ඉකුන් වසරට මෙන් පාඩු නොලාභ ලාභ ලාභ ගැනීමට පොහොසත් විය. ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය වැට්ටි සංස්ථා සහ ජනනා වතු සංවර්ධන මණ්ඩල විසින් නිෂ්පාදනය කරන ලද සැම නිමි තේ කිලෝග්‍රැම් එකක් සඳහාම පිළිවෙළින් රු. 1.42 ක් සහ ගත 95 බැඩින් ලාභ ලැබේ ඇත.

තේ පරිහෝජනය කරනු ලබන විදේශ රටවල තේ මුළු භා පැකට කරන ලද තේ සඳහා ඉහළ නැගෙමින් පැවතින ඉල්ලුම් සැලකිල්ලට ගනිමින්, රජය විසින් එම තේ අපනායනයන් දීර්ඝ ගණන්වීම සඳහා එවායේ අපනායන බඳු සැලකිය යුතු ප්‍රමාණයන් අඩු කරන ලදී. පැකට කරන ලද තේ මෙන්ම තේ මේ සඳහා රු. 10.50 ක් පැවති අපනායන බඳු 1980 ජුලි මස පළවෙනි දින සිට බලපැවැත්වෙන පරිදි, පිළිවෙළින් රු. 1.00 සහ රු. 8.50 දක්වා අඩු කෙලේය. ඉන්ධන, තේ පෙටරි, විදුලි බලය ආදිය සඳහා වැඩිවන විරිවිය වෙත නිෂ්පාදකයනට මූෂ්‍ය දීමත හැකි වන පරිදි 'මිල පිහිටාධර තුමය' යටතේ තේ කමිභල් විසින් නිෂ්පාදන වියදම් වශයෙන් අඩු කර ගනු ලබන කිලෝග්‍රැම් එකක් සඳහා රු. 4.70 ක් වූ මූදල, 1980 ඔක්තෝබර මස පළමු වැනි දින සිට බලපැවැත්වෙන පරිදි, රු. 5.40 දක්වා වැඩි කරන ලදී. වෙන්දේසි මිල ගණන් ඉහළ යාමේ උපනායක භා තේවළ තත්ත්වය උපස් කිරීමට ඇති අවශ්‍යතාවය සැලකිල්ලට ගනිමින්, මෙම තුමය යටතේ සහනාධාර ලැබීම සඳහා ප්‍රායුෂකම් ලබන පදනම් මිල කිලෝග්‍රැම් එකකට රු. 11.00 සිට රු. 12.00 දක්වා වැඩි කරනු ලැබිය මෙම වර්ෂය තුළදී අනුමතනය කරන ලද තවත් වැදගත් ප්‍රතිපත්තිමය පියවරක් වශයෙන් තේ මිශ්‍රණ ක්ම්‍රින්තය සඳහා ඇල්මක් දක්වන ආයෝජකයනට ඒ සඳහා ඉඩ හැරීමය. මෙම පියවර අපනායන විවිධාගකරණය සඳහා උපකාරී විනු ඇත.

රබර

කිලෝග්‍රැම් දා ලක්ෂ 133 ක් ලෙස තාවකාලිකව ගණන් බලා ඇති 1980 වර්ෂයේ රබර නිෂ්පාදනය, ඉකුන් වසරට නිෂ්පාදනය භා සයදන කළ කිලෝග්‍රැම් දා ලක්ෂ 20 ක හෙවත් සියයට 13 ක අඩු වීමක් දක්වේය. නිෂ්පාදනයේ මෙම අඩු වීමට මූලික වශයෙන් හේතු වශයෙන්, වැඩි වශයෙන්ම පරණ රබර නැවත වගා කිරීමේ මට්ටම පහත වැට්ටෙ උපනායක ඇත් ඇති විය. ප්‍රායුෂිය කාලය තුළ රබර නැවත වගා කිරීමේ මට්ටම පහත වැට්ටෙ මෙසේ පරණ රබර සෑ අධික වීමට තරමක් දුරට හේතු වී ඇත. මැත් වැර්වල රබර නැවත වගා කිරීම වැඩි වීමේ හේතුවෙන් කිරී කුපිය හැකි රබර ඉඩම් ප්‍රමාණය අඩු වීමද නිෂ්පාදනයේ අඩු වීමට එක් හේතුවක් වූවා විය හැකි. පොදු රාජ්‍ය මණ්ඩලය ආයතනය පිළියෙල කළ රබර පිළිබඳ මහා සැලැස්මට අනුව, වගා කර ඇති මූෂ්‍ය බිම් ප්‍රමාණයෙන් සියයට 25 ක පමණ එල දරණ කාලයීමාව අවුරුදු හතරට වඩා අඩුය. මෙම බැයෙරුම් තත්ත්වයෙන් පැහැදිලි වන්නේ මෙම අඣය ප්‍රනරුත්ථාපනය සඳහා ඉතාමත් දැඩි වැඩිහිටිවෙළක් වගා ව්‍යුයාත්මක

කිරීමේ අවශ්‍යතාවයි. පසුගිය කාලය තුළ පැවති ඉහළ මිලයන්ගේ වාසිය ලබා ගැනීම පිළිස කුඩා ව්‍ය හිමියන් විසින් වැඩිපුර කිරී ලබා ගැනීම සඳහා අනුගමනය කරන ලද කිරී කැපීමේ පිළිවෙත්ද, එම අංශයේ සාමාන්‍ය පලදුවේ වන්මන් අඩු විමට හෝතු වන්නට ඇත.

1 · 10 සංඛ්‍යා සටහන

රඛර සංඛ්‍යා 1978 – 1980.

යිරිය	ඒකකය	1978	1979	1980(අ)
1. නිෂ්පාදනය	කි. ගු. දශ ලක්ෂ	156	153	133
2. බිම ප්‍රමාණය				
2.1 වගාව යටතේ ඇති	හෙක්ටයාර දහස්	226.4	226.4	227.4
2.2 කිරී කුම්මීම යටතේ ඇති		184.8	186.6	185.7
3. පලදුව	හෙක්ටයාරයකට/කි. ගු.	845	820	716
4. පෙනෙහාර නිකුත්ව	මෙට්‍රික් වොන් දහස් වලින්	21.0	23.5	21.4
5. නැවත වගාකිරීම	හෙක්ටයාර	3,226	4,168	5,436
6. සාමාන්‍ය මිල				
6.1 අපනයන (නැ වී.ස.)	කි. ගු/රුපයල්	14.90	19.44	21.42
6.2 කොළඹ ආර්.ඇස්.ඇස්.1	"	6.92	9.15	10.62
7. නිෂ්පාදන වියදම		4.85	6.86(ආ)	8.20(ආ)
8. අපනයන	කි. ගු. දශ ලක්ෂ	138.0	128.2	120.9
9. දේශීය පරිහැරිතය	"	9.1	10.6	14.9
10. අපනයන නැපැපුම්	රුපයල් දහස් ලක්ෂ (රිගැනී දහස් ලක්ෂ)	2,020.6 (103)	2,491.6 (124)	2,590.5 (120)
11. දළ දේශීය නිෂ්පාදිතයේ වශයෙන් (ආ)		2.9	4.1	3.0

මූලය: ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව

(අ) තාවකාලීක.

(ආ) රාජ්‍ය අංශයේ වතුවල, පෞද්ගලික අංශයේ වතුවල සහ කුඩා වතුවල බර තත්ත්ව ලද සාමාන්‍ය නිෂ්පාදන රියදම්.

(ඇ) වගා කිරීම සහ සැකසුම් කටයුතු පමණක්.

1980 දී රාජ්‍ය අංශයේ වතුවල රඛර නිෂ්පාදනයේ වැඩි විමක් වාර්තා වී ඇත. ඉකුත් වසර හා සපයනා කළ ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය වැවිලි සංස්ථා වතුවල නිෂ්පාදනය සියයට 10කින් පමණ වැඩි වූ අතර ජනතා වතු සංවරධන මණ්ඩල වතුවල නිෂ්පාදනය ආත්තික වැඩි විමක් පෙන්විය. මුළු රඛර නිෂ්පාදනයේ රාජ්‍ය අංශයේ වතුවල නිෂ්පාදන කොටස 1979 දී සියයට 30 සිට 1980 දී සියයට 37 දක්වා වැඩි වූ අතර ජනතා වතු සංවරධන මණ්ඩල සහ ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය වැවිලි සංස්ථා යටතේ පාලනය වූ කිරී කැපෙන මුළු රඛර බිම ප්‍රමාණය සියයට 25 ක් විය. මින් පැහැදිලි වන්නේ 1980 දී කුඩා වතු අංශයේ ක්‍රියාකාරීත්වය උරුවල වූ බවය. අනෙකුත් වැවිලි හෝගයන්හි මෙන්ම, කුඩා රඛර වතු හිමියන්ගේද ආරැකි ගැටුව එලෙසම පැවතිණි. ඉකුත් වසරදී මෙන්ම, 1980 දි රඛර නැවත වගා කිරීමේ මට්ටම නොකළාවා වැඩි විය. 1980 දී හෙක්ටයාර 5,436 ක බිම ප්‍රමාණයක්, වැඩි දිපුණු කළ වර්ගයන්ගේ නැවත වියා කරන ලද අතර, මෙය 1979 නැවත වගා කළ ප්‍රමාණයට වඩා සියයට 30 ක වැඩිවිමක්. 1976 ඇටුයෙන් ප්‍රකාශයට පත් කරන ලද රඛර නැවත වගා කිරීමේ සඳහාන්ධාරය වැඩි කිරීම නිසා නැවත වගා කිරීම දීර්ඝ ගැනීමුනු බැවි පෙනෙන්. ඉදිරි පස්ස වසර තුළදී ලෝක බැංකුවේ ආධාර ඇතිව කළතර, කැළඳුල හා රැන්නපුරය යන දිස්ත්‍රික්කයන්හි ආයතන්හ වශයෙන් හෙක්ටයාර 18,000 ක් පමණ වන බිම ප්‍රමාණයක් ප්‍රතාරුත්ථාපනය කිරීමට තෝරාගෙන ඇති හෙයින් නැවත වගා කිරීමේ කටයුතුවල තවදුරටත් වැඩි විමක් ඇති වේ යැයි සිනිය හැකු. වැඩිවින අපනයන ලැබීම අනුව සලකා බිලන කළ නැවත වගා කිරීමේ බිම ප්‍රමාණය වර්ගයකට හෙක්ටයාර 6,000 – 7,000 දක්වා වැඩි කිරීමට නිරන්තරවම උත්සාහ ගනු ලැබීම අනුව වියා වියා අංශයේ අනාගතය, එලදුව වැඩි කිරීමට සහ නිෂ්පාදන වියදම් අඩු කිරීමට ඇති හැකියාව මත යදී ඇති හෙයින්, පලදුව වැඩි රඛර වර්ග නැවත වගා කිරීම කෙරෙහි ඉහළ ප්‍රමුඛත්වයක් දිය යුතුව ඇත. නැවත වගා කිරීම සම්බන්ධයෙන් දැරීමට සිදුවන වන්මන් ඉහළ වියදම් අනුව

බලන කළ, රඛර නැවත වගා කිරීම සඳහා දෙනු ලබන, රාජ්‍ය අංශයේ විතුවලට අක්කරයකට රු. 5,000 ක (හෙක්වයාරයකට රු. 12,350) සහ පොදුගලික අංශයේ විතුවලට හා කුඩා විතුවලට අක්කරයකට රු. 6,500 ක (හෙක්වයාරයකට රු. 16,055 ක්) සහනාධාරය ප්‍රමාණවත් නොවන බව පෙනේ. මෙම වියදම අක්කරයකට රු. 10,000 ක් (හෙක්වයාරයකට රු. 25,000 ක්) පමණ වේ යැයි ගණන් බලා ඇත. එබැවින් ප්‍රමාණවත් සහනාධාරයක් ගෙවීමට හැකි වනු පිළිස මෙම ප්‍රමාණය දැඩි විමසිල්ලට හාර්නය කිරීම නුවනට පූරු බැවි පෙනේ.

1979 නොවුම්බර් මාසයේ සිට ත්‍රියාන්තක වූ අක්කරයකට රු. 2,700 ක් (හෙක්වයාරයකට රු. 6,670) වන රඛර අංශවත් වගා කිරීම සඳහා දෙනු ලබන සහනාධාරය 1980 වර්ෂය තුළදී ද, එලෙසම පැවතිණි. 1980 වර්ෂය තුළ දී හෙක්වයාර 977 ක බිම් ප්‍රමාණයක් අංශවත් වගා කරන ලද අතර, එය ඉකුත් වර්ෂයේ වගා කළ ප්‍රමාණයට වඩා සියලු තියෙන මිලියන් පෙන්වේය. දන්ව රඛර අංශවත් වගා කිරීම සඳහා දෙනු ලබන සහනාධාරයන් පියවා ගත හැකි වනුයේ වගා කිරීමේ වියදම වලින් අඩිකටත් අඩු ප්‍රමාණයක් පමණක් බැවින්, එම සහනාධාරය ප්‍රමාණවත් නොවන බව පෙනේ.

රඛර නැවත වගා කිරීමේ සෙස් බඳු අරමුදලේ ඇති මුදල් ප්‍රමාණය වැඩි කිරීම සඳහා රඛර නැවත වගා කිරීමේ සෙස් බද්ද, 1980 වර්ෂය තුළදී කිලෝ ගුලයකට රු. 0.35 සිට රු. 0.50 අක්වා වැඩි කරනු ලැබේය. රඛර නැවත වගා කිරීමේ මටවම වැඩි කිරීමට ඉඩ සැලසෙන පරිදි, සහනාධාරය, තවදුරටත් වැඩි කිරීමට නම්, නිෂ්පාදකයනට ප්‍රමාණවත් ලාභයක් ලබා ගැනීමට හැකිවනු පිළිස බද්දෙහි අනුරුප වෙනසක් සහිතව නැවත වගා කිරීමේ සෙස් බද්ද තවත් වැඩි කළපුතු වනු ඇත.

සාමාන්‍ය පිටිවැය වැඩිවිම හේතුකොටවගෙන ජනතා වනු සංවර්ධන මණ්ඩල සහ ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය වැළැලි සංස්ථාවලට පාඩු දීමට සිදු වුවද, සමස්තයක් විකයෙන් ගෙන බලන කළ රඛර කම්මිංත්‍යයට දිගටම ලාභ ලාභාගුනීමට හැකි විය. විශේෂයෙන්ම, ලේටෙක්ස් සේෂ්‍රේ සඳහා පැවැති අඩු මිල ගණන් සේෂ්‍රේ රඛර නිෂ්පාදනයේ නියුලි ප්‍රධාන විතුවලට අභිකර අන්දින් බලපෑවිය. සේෂ්‍රේ සහ මිටි රඛර වල මිලයන්හි වෙනස, මිටි රඛර නිෂ්පාදනයට හිතකර ලෙස වෙනස් වූ තිසා, එය සේෂ්‍රේ රඛර නිෂ්පාදනයේ සිට මිටි රඛර නිෂ්පාදනය කරා යොමු වීමකට පෙළුම්විමක් විය. රාජ්‍ය අංශයේ වනු වලින් සියලු ති 30 කට පමණ දෙවරුගයේම රඛර නිෂ්පාදනය කිරීමේ පහසුකම් ඇති බවට ගණන් බලා ඇත. දෙවරුගයේම රඛර නිෂ්පාදනය කිරීමට අවශ්‍ය යන්තු පුතු මැනවින් සවි කිරීම සඳහා වැඩිපිළිවෙළක් සැකසුම් කළඹාන්. එක් වර්ගයක නිෂ්පාදනයේ සිට අනෙක් වර්ගයේ නිෂ්පාදනය සඳහා වැඩි අපහසු කමකින් තොරව සිය නිෂ්පාදන කටයුතු මාරු කිරීමට විශාල විතුවලට හැකි වනු ඇත. රජය සතු රඛර විතුවල කේන්ද්‍රාපසාරී ලේටෙක්ස් රඛර නිෂ්පාදනය කිරීමට ඇති හැකියාව ගැන සෞඛ්‍ය බැලීමද, මෙහිලා ප්‍රයෝගනවත් වනු ඇත. ජනතා වනු සංවර්ධන මණ්ඩලයේ අභිංශු විතුවල කේන්ද්‍රාපසාරී ලේටෙක්ස් රඛර නිෂ්පාදනය කිරීමේ පහසු කම් ඇති අතර, රටට කේන්ද්‍රාපසාරී ලේටෙක්ස් රඛර ප්‍රමාණය වැඩි කිරීම සඳහා එම නිෂ්පාදන දාරිතාවෙන් ප්‍රයෝගන ගත හැකි වනු ඇත. දන්ව කේන්ද්‍රාපසාරී ලේටෙක්ස් රඛර ප්‍රයෝගනයට ගන්නා දේශීය ව්‍යාපාර ඇත. අමු ද්‍රව්‍ය පුලු වන විට තවත් දේශීය මෙන්ම විදේශීය ව්‍යාපාරික ආයතන, අපනානය පිළිස ලේටෙක්ස් ආග්‍රිත හා ස්වේච්ඡාවික රඛර නිෂ්පාදනවල එකතු කරන ලද වෙනාකම් කොටස රට තුළදීම වැඩිකර ගත හැකි වනු ඇත

1980 අවසානය වන විට රඛර තොග කිලෝ ගුම් දැලක්ෂ 60 ක් පමණ වී යැයි රඛර පාලක විසින් ගනන් බලා ඇත. එමස් වුවද, ස්වාධීනව කරන ලද සමහර ගණන් බැලීම අනුව මුළු රඛර තොග කිලෝගුම් දැන ලක් 40 ක් පමණ වෙතැයි දක්වේ. තුම සමඟාන සහ ආර්ථික විශ්ලේෂණ කටයුතු සඳහා තිවැරදි තොග සංඛ්‍යා ලබා ගැනීමේ විදෙන් කම පුළු කොට නොතැකිය යුතුය.

පොල්

ගෙවී දළ ලක්ෂ 2,026 ක් ලෙස ගණන් බිලා ඇති 1980 වර්ෂයේ පොල් නිෂ්පාදනය, ඉකුත් වර්ෂයට වඩා සියයට 15 කින් පහත වැට් ඇත. මෙය පසුගිය වර්ෂ දෙක තුළ දක්නට ලැබූණු නිෂ්පාදනය වැඩි විමෝ උපනාතියේ පසුබුමක් වූ අතර, හැඳුනු ගණන් මුළු කොටසේ සහඟන්ව පැවති ගෙවී දළ ලක්ෂ 2,500 ඉකුම්වූ සාමාන්‍ය නිෂ්පාදන ප්‍රමාණයට වඩා බෙහෙළින් පහත් මට්ටමකි. 1979 වර්ෂය හා සයදහා විට නිෂ්පාදනයේ පහත වැට්ම තීයා අපනායනය සඳහා ඉතිරිව පැවති ගෙවී ප්‍රමාණය දළ ලක්ෂ 390 කින් පමණ පහත වැට්මි. 1979 අවසන් හාගයේදී හා 1980 මුළු හාගයේදී දිවයින් බල පැවත්වූණු තීයා පොල් නිෂ්පාදනයේ මෙම සැලුකිය යුතු පහා වැට්මට ප්‍රධාන හේතුව වි ඇත.

මැත වර්ෂවල පොහාර හාවිතයේ සැලුකිය යුතු වැඩි විමක් දක්නට ලැබූතාද, පොල් ඉඩම්වල පොහාර හාවිතය අනුමත කරන ලද උපරිම ප්‍රමාණයට වඩා අඩු මට්ටමක පැවතින සහඟන් කාලගුණික තත්ත්වයන් තීයා, වර්ෂයේ මැද හාගයේ සිට පොහාර හාවිතය වැඩි විය 1980 වර්ෂය තුළදී පොල් අනු අංශයට නිකුත් කළ පොහාර ප්‍රමාණය මෙරික් වෛන් 55,800 ක් වූ අතර එය ඉතුත් වර්ෂයට වඩා සියයට 12 ක වැඩි විමක් දක්වය. 1980 දී බල පැවත්වූණු සහනාධාර සහිත පොහාර මිල ගණන්, ඉහළ නැගෙනින් පැවති පොහාර ආනයන මිල ගණන් වලින් නිෂ්පාදකින් මතාව ආරක්ෂා කරනු ලැබේය. 1979 මුළු කොටසේ සිට රජය සතු බැංකු දෙක මගින් ක්‍රියාත්මක කරන ලද පොහාර ණය යෝජනා ක්‍රමයද, 1980 වර්ෂය තුළ පොහාර හාවිතයේ වැඩි විමට උපකාරී විය.

1 · 11 සංඛ්‍යා සටහන

පොල් නිෂ්පාදන සංඛ්‍යා 1978 – 1980

සිර්සය	ඒකකය	1978	1979	1980 (අ)
1. නිෂ්පාදනය (ආ)				
1.1 කපාපු පොල්	ගෙවී දළ ලක්ෂ	2,207	2,393	2,026
1.2 පොල් තෙල්	ගෙවී දළ ලක්ෂ (අ)	283	272	217
1.3 කොළඹ (ඇ)	ගෙවී දළ ලක්ෂ (ඇ)	641	803	500
1.4 දේශීය පරිගේර්ජනය	ගෙවී දළ ලක්ෂ (ඇ)	5	5	1
2. සාමාන්‍ය මිල	ගෙවී දළ ලක්ෂ (ඉ)	1,278	1,302	1,326
2.1 කාලඩ	ගෙවී රුපියල්	0.85	1.00	1.48
2.2 අපනායන නැ. වි.ස.	ගෙවී රුපියල්	1.85	2.40	3.13
3. පොහාර නිශ්චත්ව	මේ. වෛ. අභ්‍ය	42.6	49.7	55.8
4. නිෂ්පාදන පිරිවැය	ගෙවී රුපියල්	0.33	0.37	0.40
5. අපනායන ඉපැයුම්	රුපියල් දළ ලක්ෂ	1,271	1,699	1,234
	(විගණ දළ ලක්ෂ)	(65)	(84)	(57)
5.1 මද නිෂ්පාදනයන්	රුපියල් දළ ලක්ෂ	972	1,298	754
	(විගණ දළ ලක්ෂ)	(50)	(64)	(35)
5.2 අනෙකුත් නිෂ්පාදනයන්	රුපියල් දළ ලක්ෂ	299	401	480
	(විගණ දළ ලක්ෂ)	(15)	(20)	(22)
6. එකුතු කළ වෙනාකම, දළ දේශීය නිෂ්පාදනයේ ප්‍රතිශතයක් වශයෙන් (ආ)		5.2	4.9	5.1

මුළය: ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව.

(අ) කාවකාලික.

(ආ) ගණනය කරන ලදී.

(ඇ) සමාන ගෙවී ප්‍රමාණය පරිවර්තනය කළේ:

කපාපු පොල් මේ. වෛ. 1 = ගෙවී 6,800

පොල් තෙල් මේ. වෛ. 1 = ගෙවී 8,000

කොළඹ (ඇ) මේ. වෛ. 1 = ගෙවී 4,925

(ඇ) අපනායන පමණි.

(ඉ) ඒකකුද්ගාල පරිගේර්ජනය වයරකට ගෙවී 90 ක් යන පදනම මත ඇයෙකමෙන්තු කර ඇත.

(ඊ) වගා කිරීමේ හා සැකසුම් කටයුතුවල පමණි.

1979 රජයේ අයවුය ලේඛනය මගින් ප්‍රකාශයට පත් කරන ලද අභිතින් වගා කිරීමේ හා නැවත වගා කිරීමේ සහනාධාර වැඩි කිරීම නිසා 1980 දී එම වගා කටයුතුවල ප්‍රශ්නයක් ඇති වූ බව පෙනී යයි. නැවත හා අභිතින් වගා කළ බිං ප්‍රමාණයන් පිළිවෙළින් හෝවයාර 2,742 ක් සහ 2,089 ක් වූ අතර, ඒවාට වැඩි විම පිළිවෙළින් සියයට 59 ක් සහ 80 ක් ලෙස වාර්තා විය. විමපුමට ලක්ව ඇති වර්ෂය තුළදී පොල් ඉඩි ගෙක්වයාර 13,000 ක්ද ප්‍රමාණයන් එකතු කරන ලද අතර එය ඉඩක් වර්ෂයට වඩා දෙශීයක පමණ වැඩි විමකි. විශ්‍යෙන්ම, වසර ගණනාවක් තිබේයේ නිෂ්පාදනයන් ඉවත් වුනු විගාල පොල් ඉඩක් ප්‍රමාණය පිළිබඳව සලකා බලන කළ පොල් අනු අංශයේ වගා හා ප්‍රතිරුත්ථාපන කටයුතුවල වැඩි විම දිනි ගන්වන පුරුෂය. 1979 දී රුපියල් දැ ලක් 1·7 ක් හා රුපියල් දැ ලක් 2·5 ක්වූ නැවත හා අභිතින් වගා කිරීම සඳහා ගෙවන ලද සහනාධාර ප්‍රමාණයන්, 1980 දී පිළිවෙළින් රුපියල් දැ ලක් 3·4 ක් හා රුපියල් දැ ලක් 0·7 ක් විය. ප්‍රතිරුත්ථාපනය සඳහා 1979 දී ගෙවන ලද රුපියල් දැ ලක් 2·8 ක් එහි සහනාධාර ප්‍රමාණය, 1980 දී රුපියල් දැ ලක් 6·7 ක් විය. 1979 අයවුයෙන් ප්‍රකාශයට පත් කරන ලද පොල් ඉඩම්වල මේ වගාවන් සඳහා දෙන ලද සහනාධාර වැඩි කිරීම කෙරෙන් දක්වන ලද අනුකූලතාවයද දිරිගෙන්වන පුරුෂය. 1979 දී මේ වගාවන් සඳහා යෝදුවුණු බිම් ප්‍රමාණය හෝවයාර 306 ක් වූ අතර, 1980 දී එය හෝවයාර 573 ක් විය.

නියහය තිසා, සහයන ලද පොල් ගෙඩි ප්‍රමාණය අඩු වූ නිසා 1980 දී කපාපු පොල් හා පොල් නේ තේල් නිෂ්පාදනය බෙහෙවින් පහත වැටුණි. විනින් වර විදුලි බලය කපා හැරීම, කපාපු පොල් නිෂ්පාදනය කෙරෙහි අනිනකර අන්දින් බලපෑවේය. අනෙක් අතට, 1980 මුද්‍ර කාලය කපාපු පොල් නිෂ්පාදනය අඩු විමට බලපෑ එක් ජ්‍යෙෂ්ඨක් ලෙස පෙනී යන්නේ, අපනයන අයදිනීන් කෙරෙන තරතු ඉහළ මෙවත්ම නැවත් නැ.වි.ස. මිලක් බලධාරීන් විසින් පවත්වාගෙන යාමය. වර්ෂයේ දෙවන ගායයේදී අවම නැ.වි.ස. මිල අඩු කිරීම නිෂ්පාදනය හා අපනයනයන් වැඩි විමට ජේතු විය. ලාභයක නැවත් බෙහෙවින් තරඟකාරී ස්වරුපයක් උපුලන කපාපු පොල් සඳහා වූ ලෝක වෙළඳපාල කෙරේ ශ්‍රී ලංකාවේ බලපෑම අවශ්‍යයන්ම රඛන්වා ගත පුරුෂය. නිෂ්පාදනය හා අලංක්‍රී කටයුතු සම්බන්ධව මැදිහත් විමට යාමෙන් විමට යාමෙන් විදේශ විනිමය උපයන මෙම විද්‍යාත්මක මුලය කෙරෙහි අනිනකර බලපෑම ඇතිවිය හැකිය. දිවයීන් අභිතින් කපාපු පොල් මෝල් විවාන කිරීම සම්බන්ධයන් කළින් පවත්වා ගෙන යනු ලැබූ දැඩි පාලනය නිසා පවත්නා පැංකි මෝල් නිෂ්පාදනයන් ඉවත් විම ජේතු කොට ගෙන නිෂ්පාදන බාරිකාව අඩු වී ඇතු. මෙම ප්‍රතිපත්තිය නිසා දැනැව නිෂ්පාදනයේ රැඳී සිටින මෝල් විලට එක්තරා ප්‍රමාණයක රැකිවරණයක් යැලුම් ඇති අතර, එය කම්පින්තය නාට්‍රි කරනය කිරීමේ දිගුකාලීන වැදගත්කම අනුව සළකා බලන කළ ජිතකර නොවේ. කෙසේ වුවද, අභිතින් කපාපු පොල් නිෂ්පාදනය මෝල් විවාන කිරීම සඳහා ඉඩිචාරු පොල් කම්පින්ත අමාත්‍යාංශය විසින් මැතක සිට පිළිඵන නිවිම දිරිගෙන්වන පුරුෂකරුණකි. පොල් තේල් නිෂ්පාදනය පිළිබඳව සළකා බැලුමේදී, වර්ෂයේ වැඩි කාලයක් මූල්‍යලේලේ බල පැවැත්වූ අපනයන තහනම සහ නියහය ජේතුවන් යැපයුතු පොල් ගෙඩි ප්‍රමාණයද අඩු මෙවත්ම පැවත්ම නිසා නිෂ්පාදනයේ කැපී පෙනෙන අඩු විමක් සිදු විය.

පොල් ගෙඩි යැපයුම අඩුවිම නිසා දේශීය වෙළඳ මාරුල් පොල් මිල ඉහළ යාම 1980 දී දක්නට ලැබුණු විශ්‍ය ලක්ෂණය විය. දේශීය මිල ගණන් කවුදරටත ඉහළ යාම වැළැක්වීම පිළිස්ත්, ප්‍රමාණවන් දේශීය යැරුපුමක් සහතික කෙරෙනු පිළිස්ත්, කපාපු පොල් හර, පොල් ගෙඩි සහ පොල් මද නිෂ්පාදනයන් අපනයනය කිරීම සම්බන්ධයන් බලධාරීන් විසින් දැඩි නීති පනවන ලදී. මෙසේ 1979 දී පිළිමා කිරීම් සහ පාලනය නීති ලිභිල් කිරීම සඳහා පැවති ඉඩක්වා 1980 දී ඉවත්ව ගොස් ඇතු. කෙසේ වුවද, කළින් පැවති රු. 1 ක මිල ඉලක්කය හා සයදා බලන කළ පොල් ගෙඩියක් සඳහා රු. 1·25 ක ඉහළ මිලක් පොල් නිෂ්පාදකයෙන් ලබා ගැනීමට හැකිවන පටිදී, 1980 ප්‍රති මාසයේදී පරිපාලන බදා ප්‍රතියායනයක් කරනු ලැබීමතන්, නිෂ්පාදකයෙන් එක්තරා සහනයක් ලබා දුනී. පරිපාලන බදා තීරණය කිරීමේදී කළින් කළට ඇතිවන නිෂ්පාදන වියදම් ඉහළ යාම පිළිබඳව යැලුකිලිමත් විය පුරුෂය.

කලින් වාර්තාවලද දක්වූ පරිදි කම්පාන්තයේ දිග කාලීන සංවර්ධනය රද පවත්නේ පාරිභෝගිකයාගේ මෙන්ම නිෂ්පාදකයාගේද අවශ්‍යතාවයන් එක්කර ගැනීම මතය පාරිභෝගික මිල ගණන් යටාරුම් මටවමක පවත්වාගෙන යාම අත්‍යවශ්‍ය වන අනරම. ගොල් වගා අංශය, එක් තුනක පවතින හෝ පිරිභෝගින් පවතින අංශයක් විමෙන් වැළැක්වීම සඳහා එහි ආයෝජනයන් දිරි ගුන්වීමද අවශ්‍යය. 1980 වර්ධනයන්ගෙන් පෙනී යන්නේ ප්‍රතිභෝගින් කවතන් පාරිභෝගිකයාගේ අවශ්‍යතාවයන් සපුරාලීම සඳහා යොමු වී ඇති බවයි. දිරෝකකාලීන වගයෙන් බලන කළ, පාරිභෝගික ඉහළයිදීය උද කරගත හැක්කේ නිෂ්පාදනය පුළුල් කිරීමෙන් පමණි.

පුළු අපනයන හෝග

පුළු අපනයන හෝග නිෂ්පාදනයේ විශේෂ ලක්ෂණය වන්නේ ‘මිගු වගා ඉඩම්’ හෝ ‘ගෙවතු’ වගයෙන් පුළුල්ව විසිර සිය වගා ඒකකයන්ගෙන් සමන්විත විමය. එබැවින් නිෂ්පාදන පරිමාව විදිලිබඳව නිවැරදි සංඛ්‍යාවන් ලබා ගත නොහැකිය. කෙසේ වුවද, මෙම හෝගයන්ගෙන් බොහෝ මයකම දේශීය පරිභෝගනය, මුළු නිෂ්පාදනයන් ඉතාමත් පුළු කොටසක් වන තීයා අපනයනය කරන ලද පුළු අපනයන හෝග පරිභාව නිෂ්පාදනයට ඉතාමත් ආසන්න වගයෙන් සැළකේ.

අපනයන පරිමාව අනුව බලන කළ, පුවක්, කරුවූ තැටි සහ කරුදු නිෂ්පාදනයන් 1980 දී සාලකිය දුනු ලෙස වැඩි වී ඇත. තෙල් ලබා ගන්නා ඇට වර්ග, කොටසක්වා නිෂ්පාදනයන්, අඛ සහ ක්ෂේත්‍ර නිෂ්පාදනයන්ද 1979 වර්ෂයේ නිෂ්පාදනයට වඩා වැඩි වී ඇත. අනෙක් අතට, කොෂී, ගම්මිරිස්, සාදික්කා, කරදූලුංඩු, තල, මුලත්, දුම්කොළ, පැපොල් කිරී සහ වාත්පාදිල තෙල් අපනයන පරිමාවන් පහත වැට් ඇතුළු වාර්තා වී ඇත. කෙසේ වුවද, මෙම හෝගයන්හි අපනයන පරිමාවේ අඩු වැමත බලපෑ සාධකයන් වගයෙන් දක්වීය හැක්කේ, දේශීය පරිභෝගනය වැඩි විම සහ පොදු වගයෙන් නිෂ්පාදනයට බලපෑ අභ්‍යන්ත් කාලගුණයයි.

පුළු අපනයන හෝග ආධාර ක්‍රමය යටතේ 1980 දී වගා කළ මුළු බිම් ප්‍රමාණය, ඉකත් වසරට වඩා වැඩි වී ඇත්තේ ඉතාමත් පුළු ප්‍රමාණයකිනි. වගා කරන ලද බිම් ප්‍රමාණය සැළකිය යුතු අයුරින් වැඩිවි ඇත්තේ කරුවූ සම්බන්ධයෙන් පමණි. 1979 දී හෙක්වයාර 202 ක් වූ කරුවූ වෙන ලද බිම් ප්‍රමාණය මෙම වර්ෂයේදී හෙක්වයාර 387 ක් විය.

වි

1980 වර්ෂය තුළදී වී වගා අංශයේ ඇති වූ පින්ගන්නා පුළු දියුණුව, නුදුරු අනාගතයේ රට සහලින් ස්වයංපෝෂීත විමෙ බලාපොටරාත්තු ඇති කරලිය. ආර්ථිකය දන් වී නිෂ්පාදනය අතින් ස්වයංපෝෂීත විමෙ අවස්ථාවට එළඹ ඇති ඇතුළු අතර, මෙය පැහැදිලිය වර්ෂයට වඩා සියයට 11 ක වැඩිවිමකි. 1979/80 මහ කන්නයේ ගණන් බලන ලද වී නිෂ්පාදනය මෙවුක් වෙන් දැ ලක්ෂ 1.5 (මුළු දැ ලක්ෂ 69.6) ක්වූ ඇතර. එය සියයට 4.3 ක වැඩිවිමකි. 1980 යල කන්නයේ ගණන් බලා ඇති නිෂ්පාදනය මෙවුක් වෙන් දැ ලක්ෂ 0.7 (මුළු දැ ලක්ෂ 32.6) ක් විය. මෙය පැහැදිලිය වර්ෂයට වඩා සියයට 30 ක වැඩිවිමකි. නිෂ්පාදනය සැළකිය යුතු ලෙස වැඩිවිමට දායක වූ සේතුන් අතර විවාත වෙළඳපලේ වී සඳහා පැවති බෙහෙවින් යහපත් මිල ගණන් හා විශේෂයෙන් කළාවට ප්‍රදේශයේ වගා කළ බිම් ප්‍රමාණය පුළුල් විමද දක්වීය හැකිය. අස්වුන්නාද සාහෙන ප්‍රමාණයකින් එනම්, 1979 වර්ෂයේ හෙක්වයාරයකට කිලෝෂ මුළු 2,750 (අක්කරයකට මුසල් 56) සිට 1980 වර්ෂයේදී හෙක්වයාරයකට කිලෝෂ මුළු 2,927 (අක්කරයකට මුසල් 56) දක්වා වැඩිවිය. මෙම වැඩිවිමට විගාල වගයෙන් බලපෑවේ පොහොර හාවිතය වැඩිවිම, වඩා හොඳ වගා පිළිවෙන් අනුගමනය කිරීම, පුළුල් ව්‍යුහකි සේවාවන්, යහපත් කාලගුණික තත්ත්වයන් යන කරුණුය. 1980 වර්ෂයේදී වුපුල බිම් ප්‍රමාණය

ඉකුත් ව්‍යවරට විඩා ගෙක්ටයාර 6,000 ක නෙවත් සියයට 1 ක වැඩිවිමක් පෙන්විය. වර්ෂය තුළදී වගා පාඨ විම වාර්තා වූයේ අඩු ප්‍රමාණයකි. වපුල බිම් ප්‍රමාණය හා අස්ථි තෙලාගත් බිම් ප්‍රමාණය අතර වෙනස ඉකුත් වසරේ ගෙක්ටයාර 56,000 ක නෙවත් සියයට 6.6 හා සයදා කළ, 1980 වර්ෂයේදී ගෙක්ටයාර 29,000 නෙවත් සියයට 3 ක් විය.

වි වගාව සයදා තිකුත් කළ පොහොර ප්‍රමාණය 1979 වර්ෂයේ මෙට්‍රික් වොන් 73,603 ක සිට 1980 වර්ෂයේදී මෙට්‍රික් වොන් 1,45,110 දක්වා ඉහළ යෙන්, දෙදුනයකින් පමණ වැඩි විය මේ අනුව, 1979 සැප්තෝම්බර මායාදේදී ප්‍රකාශයට පත් කෙරුණු පොහොර සහනාධාරයේ වැඩි කිරීම නියා 1979/80 මහ කන්නායේදී සහ 1980 යල කන්නායේදී පොහොර හා විතය වැඩි කිරීම අඡේක්මින අරමුණ ඉටු වූ අතර, එය 1978 වර්ෂයටත් වඩා, සියයට 35 කින් වැඩි විය. කුරුණෑගල, අම්පාර හා යාපනය යන දිස්ත්‍රික්කවල පොහොර හා විතයේ විශාල වැඩි විම වාර්තා විය. කෙසේ මුළු ද, මේ පටහැන්වී ප්‍රධාන වශයෙන් වී නිෂ්පාදනය කෙරෙන පොලොන්නරුව හා අනුරාධපුර දිස්ත්‍රික්කයන්හි පොහොර හා විතය සැලකිය යුතු අයුරින් පහත වැටුනි.

1 · 12 සංඛ්‍යා සටහන

වී සංඛ්‍යා 1979 - 1980

සිරුතු	ලේකකය	1979			1980(අ)			
		මහ	යල	එකතුව	මහ	යල	එකතුව	
වපුල දළ බිම් ප්‍රමාණය	..	ගෙක්ටයාර දහස්	578	261	839	574	271	845
පොහොර නිශ්චලුව	..	මෙ. වොන් දහස්	44	30	74	92	53	145
දෙන ලද ගාය ප්‍රමාණය	..	රැසියල් දය ලක්ෂ	60	14	74	46	14	60
වැඩි දියුණු කළ විරිග යටතේ	..	ගෙක්ටයාර දහස්	448	200	648	487	196	683
අජ්‍යාන්ත නෙලන ලද දළ බිම් ප්‍රමාණය	..	ගෙක්ටයාර දහස්	551	232	783	555	261	816
ගෙක්ටයාරයක පලද්ව	..	ක්. ග්.	2,819	2,574	2,750	2,950	2,886	2,927
නිෂ්පාදනය	..	මෙ. වොන් දහස්	1,393	524	1,917	1,453	680	2,133
සහතික මිල තුමය යටතේ මිලදී ගැනීම	..	මෙ. වොන් දහස්	464.3	76.9	541.2	210.5	0.8	211.3
ආනයන (වී සංඛ්‍යා)	..	මෙ. වොන් දහස්	168	136	304	176	134	310

(අ) තාවකාලීක.

මුදල: ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව.

කුරුණෑගල, අම්පාර හා කොළඹ දිස්ත්‍රික්කයන්හි හා උධිවලවේ ප්‍රමාණයෙන් යල සහ මහ යන කන්නා දෙකකින් සැලකිය යුතු ප්‍රමාණයක අස්ථි වැඩිවිම වාර්තා විය.

වගා කළහැනි බිවාල ඩිජිය ගැන සළකා බලන කළ කාමිකාර්මික ස.වර්ධනයේදී යොද ගැනෙන උපනුවයන්හිදී, බිම් ලේකකයක එලදිනිව වැඩි කිරීම සම්බන්ධයෙන් වැඩි ප්‍රමාණයේදී දිය යුතුය. මේ සම්බන්ධයෙන් තුම්බන් පරදි සහ ඉහළ පොහොර හා විතයේ ඇති වැදගත්කම ගැන අවධාරණය කළ යුතුව ඇත. කාමිකාර්මික යෝදවුම් වලින් සහ සළකා ඇති අනෙකුත් පහසුකම්වලින් උපරිම ප්‍රමාණය ලබා ගැනීමට නම් අනෙකුත් උපයෝගී යොවාවන් ද පවත්වාගෙන යා යුතු ය.

සහතික මිල තුමය යටතේ වී අලෙවී මණ්ඩලය මින් මිලදී ගන් වී ප්‍රමාණය 1980 දී සියයට 50 කින් පහත වැටුනි. වී අලෙවී මණ්ඩලය මින් 1980 තුළදී මිලදී ගන් වී ප්‍රමාණයෙන් සියයට 98 ක් පමණ මිලදී ගනු ලැබුවයේ වර්ෂයේ මුද් හා ගෙදයේය. යල කන්නායේ අස්ථින්-නෙන් වී අලවී මණ්ඩලය මිලදී ගන් වී ප්‍රමාණය මෙට්‍රික් වොන් 772 (මුළුත් 37,000) ක්වි අතර, එය ඉකුත් වර්ෂයේ යල කන්නායේ මිල දී ගන් ප්‍රමාණයෙන් සියයට 1 ක් පමණ විය. පසුගිය වර්ෂයේ මෙන්ම වී අලවී මණ්ඩලය විශාල වශයෙන් වී මිල දී ගනු ලැබුවයේ විශ්‍යාපනයෙන්ම වියලි කළාපයේ අනුරාධපුර, මන්නාරම, අම්පාර සහ පොලොන්නරුව යන දිස්ත්‍රික්ක වලිනි.

1980 ජූනි මාසයේ පමණ සිට පෙරදෑලික වෛළඳුන්ගේ දැඩි තරගය නිසා වී ඇලවී මණ්ඩලයට සැලකිය යුතු ප්‍රමාණයක් වී ලිපිව ගැනීමට ගෙහෙවින් ආපහු විය. 1980 නොවුම්බර් මාසය වන තෙක් වී යදා, ගෙවන සෑතික මිල ۶۲. ۴۰ ක්විටු පැවති අතර, ජනතාවාරි ජූනි අතර කාලය තුළදී විවිධ වෛළඳුපොලේ විට වුපුලක සාමාන්‍ය මිල ۶۲ පැවති 46 ක් පමණ විය. වී ඇලවී මණ්ඩලය 1980 නොවුම්බරයේදී වී වුපුලක සැහැනික මිල ۶۱. ۶۰ ක්වත් 46 පමණ විය. වී ඇලවී මණ්ඩලයේ දිස්ත්‍රික්කයන්හි විවාන වෛළඳ පෙන්වී විට වුපුලක සාමාන්‍ය මිල ۶۰. ۶۰ ක්වත් වඩා වැඩි විය.

වී ඇලවී මණ්ඩලයේ සහල් විකුණු ලබන මිල විවාන වෛළඳපොලේ ලිපිව වඩා ගෙහෙවින් ආපහුවීම තෝරා එහි සිය ඇලවී සැලැංකින් විකුණු සහල් ප්‍රමාණය සැලකිය යුතු ලෙස වැඩි විය සාමිකාර්මික යෝධුවීම මිලද ඇතුළත්ව පොදු මිල පෙටවම ඉහළ යාමින් වී ඇලවී මණ්ඩලය ඒකාධිකාරීව කටයුතු කළේ නම්. ගෙවෙන්ට පටන්නා එවද යා මුළුන ආදයම් පෙටවම පවතී පවත්වාගෙන යාමට ආපහු විය හැකිව තිබුණි. එයේ කුවද වී ඇලවී මණ්ඩලයේ කාර්ය භාරය 1980 තුළදී ගෙහෙවින් වෙනස් විය. පැහැලුම මිල ක්‍රියාත්මක කරන්නක ලෙස වී ඇලවී මණ්ඩලයට පැවරී ඇති වැදගත් කාර්යය ආඩ්වීන් තක්සේරු කළයුතු නොවේ. කළින් වාර්ශික වාර්තාවේද සඳහන් කළ පරිදි වියහැල් වෛළඳපොලේ සිදුව ඇති ලෙනස්කම් සලකා බලන කළ ඒ ඒ ආයතනවල කටයුතු එකිනෙක යා ගුවීම හැකිනාක් අඩ්කරලීම සඳහා වියහැල් ඇලවී කටයුතුවල තුළයුතු රුජය සඳහන ප්‍රති සංවිධානය කිරීමෙන් යා ඒකාබද්ධ කිරීමෙන් වී යහා සහල් ඇලවී කිරීමේ මුළු මහත් ක්‍රියාවලියම වඩාත් විධිමත් කළයුතු කාලය එළඟ ඇත.

සිනි

1980 වර්ෂයේ ඩී ලංකා සිනි සංප්‍රේක් මණ්ඩලයේ සිනි නිෂ්පාදනය මෙවුමක් වෙළු 26,300 ක් ලෙස ගණන් බලා ඇති අතර, මෙය 1979 වර්ෂයේ නිෂ්පාදනය යා සයදන කළ සියයට 43 ක් වැඩි විමති. තිහුරාන යහා සහ කන්තලේ සිනි කම්හල්වල නිෂ්පාදනය සිලුවෙන් සියයට 28 ක් යහා මිල 60 ක් වැඩිවීම දැක්වේය.

තිහුරාන ප්‍රංශයේ අස්ථිවුතු කපා ගන් බිම් ප්‍රමාණය සියයට 9 ක් ඇති විමක් දැක්වුවද එම ප්‍රංශයේ උක් වැවු බිම් ප්‍රමාණය බොහෝ දුටුට ඉකුන් වයරේ වැවු බිම් ප්‍රමාණයට සහනා විය එමස් වැවු නොක්වයාරයක සාමාන්‍ය එලදීව 1979 දී මෙට්‍රික් වෙළු 41 සිට 1980දී මෙට්‍රික් වෙළු 57 දේවා වැඩිවී ඇත. වැඩියෙන් ජය ලබාගත තුළිවීම, 1978 පුළු පුළුමෙන් විනාශ වූ උක් විභාගේ නැවත ප්‍රකාන් තත්ත්වයට පත් වීම යහා කපා ගන් අස්ථිවුතු ප්‍රමාණය සැලකිය යුතු ලෙස වැඩි කර ගැනීමට හේතු වූ මනා පාලන පිළිවෙත් යන කරුණු එලදීවේ මෙම වැඩි විමට හේතු වූ නිසා අස්ථිවුතු තෙලාගත් උක් දුටු ප්‍රමාණය සැලකිය යුතු පරිදි වැඩිවිය.

කන්තලේ ප්‍රංශයේ විනා කරන ලද යහා අස්ථිවුතු කපා ගන් බිම් ප්‍රමාණය බොහෝදීරට ඉකුන් වැඩියේ ප්‍රමාණයට සාමාන්‍ය විය. එයේ වැවු, මෙම ප්‍රංශයේදී, හොක්වයාරයක ඉකුන් පරිදි, කම්හල්වල මෙහෙයුම් කාර්යකාලීන ප්‍රාග්ධන පරිවර්තන ලෙස දියුණු වී ඇති වෙළු පොදුවයි. 1979 දී මෙට්‍රික් වෙළු 39 සිට 1980 දී මෙට්‍රික් වෙළු 51 දුකාව, වැඩිවී සාමාන්‍ය ප්‍රංශය 1979 දී මෙට්‍රික් වෙළු 39 සිට 1980 දී මෙට්‍රික් වෙළු 51 දුකාව, වැඩිවී ඇත. ඒ අතට හොඳු තත්ත්වයට අස්ථිවුතු ප්‍රමාණය සියයට 32 කින් වැඩි වී ඇත. මහවැලි ජය ලබාගත හැකි වීම යහා දියුණු වූ පාලන යා විනා පිළිවෙත් අනුගමනය කිරීම යන කරුණු කන්තලේ ප්‍රංශයේ මෙම මනා ක්‍රියාකාරීන්වියට හේතු විය.

වර්ෂයේ විනාවේ ඇති සිනි නිෂ්පාදනය යථා තත්ත්වයට පත්වීමේ වෙශයෙන් පෙන්වුම කරන පරිදි, කම්හල්වල මෙහෙයුම් කාර්යකාලීන ප්‍රාග්ධන පරිවර්තන ලෙස දියුණු වී ඇති විනාවේදී, සිනි නිපදවන ප්‍රධාන රටවල්වල, දැක්නට ලෙස දියුණු වී ඇති පොදුව සිනි නිෂ්පාදනය යථා තත්ත්වයට හැරීමේ වෙශයට වඩා මෙය ගෙහෙවින් ඇතු ලෙස මෙහෙයුම් සිනිවෙත් මෙහෙයුම් ප්‍රමාණය සියෙහි සිනිවුමක් ලබා ගත හැකි වනු ඇත.

අතුරු ආහාර හෝග

පසුගිය වසර කිහිපය තුළ ලැබූ අත්දැක්ම්වලට පවහැනිව අතුරු ආහාර හෝග නිෂ්පාදනය 1980 වර්ෂය තුළදී ඉහළ යාමක් පෙන්වුම කළේය. බොම්බයි එළු. මයෙනුක්කා ප්‍රමාණය 1979 දී අනෙක් සියලු හොක්වයාරයක පාමේ විනාගාල බිම් ප්‍රමාණයයි වැඩිහිටි හා ඉදල් ඉරිහු හැර අනෙක් සියලු හොක්වයාරයක පාමේ විනාගාල බිම් ප්‍රමාණයයි වැඩිවීම පෙන්වුම කළ අතර, මෙහි ප්‍රතිඵලයක් විනාගාල භිම් ප්‍රමාණයි වැඩිවීම දැක්නට ලැබුවේ.

1980 වර්ෂය තුළදී අනුරු හේතු අංශයේ දක්නට ලැබූණු ප්‍රගතියට ප්‍රධාන වගයන් හේතු වූයේ පිටි හා පාන් මිල වැඩිවිම නිසා මෙම හේතු විගාච වඩා වඩා වැසියක විම විය හැකිය. පොත්තාර සහනාධාරය වැඩිවිම නිසා, අනුරු ආභාර හේතු අංශයේදී පොත්තාර හාවිතය වැඩිවිය.

ධිවර හා පැණ නිෂ්පාදන.

ධිවර අඩාතුෂාණයේ තාවකාලික ගණන් බැලිම අනුව. 1980 වර්ෂයේ මාත් නිෂ්පාදනය මෙට්‍රික් ටොන් 183,291 ක් වූ අතර, මෙය 1979 වර්ෂයේ නිෂ්පාදනයට වඩා සියයට 9 ක වැඩිවිමකි. යාන්ත්‍රිකරණ වැඩි පිළිවෙළ යෙන් යාන්ත්‍රික ගෙවෙනු වූයේ සහ වැඩිවියන් ලබා ගත හැකි විශිද්‍ය යන කරුණු මෙම වැඩිවිම බලපෑ ප්‍රධාන තුන් අනෙකුන් යෙදාවිම ප්‍රස්ථාවෙන් සහ වැඩිවියන් ලබා ගත තවත් සාධකයන් වූයේ යාන්ත්‍රිකරණ හා සුළු සුළු ප්‍රතිත්ස්ථාපන වැඩි පිළිවෙළවල් යටතෙන් ගෙවෙනු ලැබූ ඉහළ මටවමේ සහනාධාරයන්ය. 1980 වර්ෂය සඳහා මෙම සහනාධාර වෙනුවන් වැය කළ මුදල රුපියල් දෙ ලක්ෂ 55.5 ක් වූ අතර, එය පසුගිය වසරේ ගෙවූ සහනාධාර ප්‍රමාණයට වඩා සියයට 43 ක් වැඩිවිමකි.

ජන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව විසින් තාවකාලිකව ගණන් බලා ඇති පරිදි, 1980 වර්ෂයේ කිරී නිෂ්පාදනය (මි කිරී ද ඇතුළත්ව) ලිටර දෙ ලක්ෂ 283 ක් වූ අතර, මෙය 1979 වර්ෂයේ නිෂ්පාදනයට වඩා සියයට 9 ක වැඩිවිමකි කෙසේ වුවද, දිවයින් මූල කිරී නිෂ්පාදනයන් සියයට 25 ක් පමණ වන මි කිරී නිෂ්පාදනය, ඉකුත් ව්‍යාර හා සයනා කළ 1980 දී වැඩි වූයේ සියයට 5 ක් පමණි. ජාතික කිරී මණ්ඩලය 1980 වර්ෂයේදී කිරී ලිටර දෙ ලක්ෂ 61.8 ක් එකතු කළ, අතර, මෙය ඉකුත් වර්ෂයට වඩා පුරු වශයෙන් ඇඩ්විමකි. ජාතික කිරී මණ්ඩලයේ කිරී එකතු කිරීම ඇඩ්විම බලපෑ එස් හේතුවක් විය හැකියෙන්, සායනානා තුළ පැවති කාර්මික ආරුවුල් විය හැකිය. කිරී එකතු කිරීමේදී පොදුගලික අංශයන් ඇත්තු තරඟකාරීන්ට වැඩිවිමද තවත් හේතුවකි.

ජන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව මෙන් දෙ ලක්ෂ 544 ක් ලෙස තාවකාලිකව ගණන් බලා ඇති, 1980 නින්තර නිෂ්පාදනය ඉකුත් විර්ෂයට වඩා, සියයට 26 ක වැඩි වීමක් පෙන්විය ව්‍යාල පරිමාණයේ නිෂ්පාදනයන් සියිල දෙනෙකු කර්මාන්තයට පිළිසිම සහ 1980 පැළැනුම්බර මාසය දක්වා පැවති සින්ගන්නා පුරු සන්වාභාර මිල ගණන්, මෙම නිෂ්පාදනය වැඩිවිමෙහි ලා බොහෝ දුරට හේතුවිය.

ග්‍රාමීය ජාය

සැපිරි ග්‍රාමීය ජාය ක්‍රමානු ප්‍රමාණය සහ ගොජන සේවා මධ්‍යස්ථානවල පිහිටි ලංඡා බැංකු උප කාර්යාල මගින් ග්‍රාමීය අංශයට දෙන ලද ජාය ප්‍රමාණය 1980 වර්ෂයේදී සියයට හතාරකින් ඇතුළත්, රුපියල් දෙ ලක්ෂ 101.9 ක් විය. 1979 දී තිශුණු ලෙස පෙන්වා වැටුණු ග්‍රාමීය අංශයට දුන් ජාය ප්‍රමාණය 1980 දී තවදුරටත් පිරිනි ඇති බැවූ දක්නට ලැබුණි. 1979 දී දුන් ජාය ප්‍රමාණය 1978 වර්ෂයේදී දුන් ජාය ප්‍රමාණයට වඩා සියයට 67 ක් ඇත්තු විය. 1980 වර්ෂයේදී වැඩිවිම ජාය ප්‍රමාණයක් සපයා ඇත්තේ හේතු වනව පදනාය. මහතා බැංකුව සහ ග්‍රාමීය බැංකු රටේ ග්‍රාමීය අංශයට ජාය සපයන ප්‍රධාන ආයතන වියයෙන් දිගටම පැවතිනා. විර්ෂය තුළ දුන් මූල ජාය ප්‍රමාණයන් සියාට 58 ක් නැත්තාන් රුපියල් දෙ ලක්ෂ 58.9 ක් සපයන ලද්ද මෙම ආයතනයන් විසිනි. 1979 දී ග්‍රාමීය ආයතන දුන් ජාය විවෘතින් සියයට 30 ක් සැපයු ග්‍රාමීය බැංකුවල දෙනෙකාවිය 1980 දී සියයට 39 ක්වා වැඩිවිම ඇති. ලංඡා බැංකුවල විර්ෂය තුළ ජාය විසින් සියයට 42 ක් නැත්තාන් දෙ ලක්ෂ 43 ක් සැපයු ග්‍රාමීය ජාය ක්‍රමානු සියාට වැඩිවිමෙන් දෙන ලද විය යා ජාය පිළිබඳ විශාල සංඛ්‍යා පරිභේදයේ දක්වා ඇති.

සන්ව පාලනය, කුඩා පරිමාණ කර්මාන්ත සහ ප්‍රාග්ධන උපකරණ මිලදී ගැනීම වැනි කටයුතු සඳහා දෙන ලද ජාය බොහෝ දුරටත් වෙත වැඩිවිමෙන් වැඩිවිමෙන් ප්‍රධාන ප්‍රමාණය ඇති ඇති. 1980 නිවාස ඉදි කිරීම, විදුලිය සහ ජලය සැපයීම සඳහා දෙන ලද ජාය සියයට 26 ක් වැඩිවිම රුපියල් දෙ ලක්ෂ 23.4 ක් විය.

බැංකු ආයතන විසින් ග්‍රාමීය අංශයට සපයනු ලබන ජාය ප්‍රමාණය බොහෝවින් පහන වැටි ඇති. 1979 වර්ෂයේ සිට ජාය දිම්වත් බැංකු විසින් දුන් පිළිවෙනක් ආගමනය කළද ජාය ආපසු ආයතන ගැනීම සම්බන්ධයන් සැලැකිය යුතු දියුණුවක් ලබා නැති බව සඳහන් කළ යුතුය. 1967 නාව කාමිකාරීමා ජාය ක්‍රමයේදී පිට 1980 යල කන්නය අග දක්වා වී විය වාන සඳහා දෙන ලද රුපියල් දෙ ලක්ෂ 1,209 ක් මූල ජාය ප්‍රමාණයන් රුපියල් දෙ ලක්ෂ 579 ක් පමණක් අය කරගතු ලැබූ ආර ගොජවා පැළැර හැර ඇති ප්‍රමාණය සියයට 52 ක තරම් තාල මටවමක වේ. මෙම සංඛ්‍යාවලින්, ග්‍රාමීය අංශයට ජාය දිම්වත් පවත්තා වඩාන් මුලික ගැනීම සහ ආපසු ආයතන හැකිනාක් කඩිනම් කිරීම සම්බන්ධයන් ඇති අවශ්‍යතාව පෙන්වුම් කෙරේ.

1 . 13 සංඩා සටහන

ග්‍රාමීය ජය(අ) 1979 – 1980

රුපියල් ද ලක්ෂ

අරමුණ	මහජන බැංකුව(අ)		ග්‍රාමීය බැංකු		ලංකා බැංකු උප කාර්යාල(ඇ)		එකතුව	
	1979	1980	1979	1980	1979	1980	1979	1980
1. හෝශ වගාච .. .. 25.8 19.6 4.6 4.4 25.5 21.0 55.9 (අ) (39.2) 45.1 (ඇ) (30.7)								
1.1 එ .. .. (20.5) (16.0) (1.0) (1.1) (17.7) (13.5) (16.4) (14.2)								
1.2 අතුරු ආහාර හෝශ .. .. (5.3) (3.4) (3.6) (3.3) (7.5) (7.5) (16.4) (14.2)								
1.3 උක් සහ කළු .. .. (—) (0.2) (—) (—) (0.3) (—) (0.3) (0.2)								
2. පූජ පාලනය 1.7 2.1 0.6 0.8 2.3 2.9								
3. සුව කරමාන්ත 1.4 2.1 0.9 0.4 2.3 2.5								
4. යන්ත්‍ර සුව හා මෙවලම් මිලට ගැනීම .. .. — — 11.9 10.4 11.9 10.4								
5. නෙයන් මිදිම .. .. 3.7 3.9 — — 3.7 3.9								
6. පරිහේශනය 1.0 1.1 0.5 0.6 1.5 1.7								
7. තිවාය, විදුලිබලය සහ ජල යැපුම 15.8 20.7 2.6 2.7 18.5 23.4								
8. වෛලදාම සහ අනෙකුත් 3.4 5.0 6.6 7.0 10.0 12.0								
එකතුව 25.8 19.6 31.6 39.3 48.6 42.9 106.1 101.9								

මූලයන්: මහජන බැංකුව;

ලංකා බැංකුව;

සි. ඩී. ඩැවන් නැයනාල් බැංකුව.

(අ) උකස් කිරීම යටතේ මූ අධිරා සහ අත්තිකාරම නොමැතිව.

(ඇ) සපිරි ග්‍රාමීය ජය තුමය යටතේ පමණි.

(ඇ) සපිරි ග්‍රාමීය ජය යටතේ දුන් ජය ඇතුළත්ය.

(ඇ) සපිරි ග්‍රාමීය ජය තුමය යටතේ හැටන් නැයනාල් බැංකුව දුන් ජය ඇතුළත්ය.